

ರಸ್ತೆ ಸುಮಾರು ೮ ಮೈಲಿ ದೂರ ಇದೆ. ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸು ಸುಮಾರು ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಗಿಂದಲೂ ಓಡಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಬಸ್ಸು ತಯಾರಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ಗುಜರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತಯಾರಾದಂಥ ಬಸ್ಸು. ಆ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಆ ಬಸ್ಸನ್ನು ಓಡಾಡಿಸಬಾರದೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಮಿಷನರ್‌ಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಂದೇವ್ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಭೇರ್ಮನ್.—ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಏನಾದರೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಬೇರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಈ ಪೋಲೀಸರೂ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರೂ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಮತ್ತು ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮೀಪ್ಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ...

ಭೇರ್ಮನ್.—ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಈಗ ಬಹಳ ಜರೂರಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.....

Motion regarding the Scarcity conditions in the State :-

SRI V. L. PATIL (Minister for Revenue).—I move that the scarcity conditions in certain areas of the State and relief measures taken and to be taken by Government be taken into consideration.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ನನಗೆ ೨ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಭೇರ್ಮನ್.—ಈಗ ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ. ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದಾರೆ...

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಆ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೫೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಸದನದಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಅಪಘಾತದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೩೫ ಬಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದ್ದು ವರೆಗೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಬಸ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣಸವಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತೊಂದರೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಭೇರ್ಮನ್.—ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ. ನೀವು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅವರೂ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ೨-೩ ಗಂಟೆಕಾಲ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಭೈರೇಗೌಡ.—ತಾವು ನನಗೆ ಆಮೇಲೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಭೇರ್ಮನ್.—ಆಗಲಿ ನೋಡೋಣ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸರ್...

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಚಿವರ ಉತ್ತರದ ಪ್ರತಿ ನಮಗೆ ಸರಬ ರಾಜು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ನಮಗೆ ಉತ್ತರದ ಕಾಪಿಯನ್ನೇ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು?

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಮೊದಲು ಸಚಿವರ ಉತ್ತರದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ನಮಗೆ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅದರಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಓದಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವುದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿಗಳು ಸೈಕ್ಲೋಸ್ಟೈಲ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಚರ್ಚೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ನೀವೆಲ್ಲ ತಯಾರಾಗಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

SRI V L PATIL (Minister for Revenue).—I wish to make the following statement.—

The seasonal conditions this year have caused a great deal of anxiety. Although rains commenced all over the State from July, its intensity, frequency and distribution was uneven. The whole of August and first ten days of September, turned out to be a period of drought causing shortage of drinking water in many pockets. As a result parts of Hassan, Chickmagalur, Mandya, Mysore, Bangalore, Shimoga, Dharwad, Bijapur, Belgaum, Bellary and Raichur districts were affected. The districts of Kolar, Tumkur, Chitradurga, Gulbarga and Bidar were fully affected. As a result it was decided that works under N.R.E.P. should be accelerated. More powers were delegated to the Field Officers like Deputy Commissioners to take-up additional bore wells and undertake repairs to hand-pumps fitted to these bore wells in the scarcity affected areas.

Additional works like deepening of wells, disilting of tanks etc. were taken up where there were no departmental works. Arrangements were also made for transporation of fodder to these villages which were affected by scarcity. Movement of fodder from Karnataka State to other neighbouring states was banned. As many as 1860 villages were facing acute scarcity of drinking water at the begining of January 1983 identified by the Deputy Commissioner of the 12 districts who drew-up a programme for 1990 bore wells to be drilled at the cost of Rs. 360.00 lakhs. Reviewing the situation, the State Government has released a grant of Rs. 460.00 lakhs to tackle the situation and to provide borewells with hand-pumps in the affected villages These Rural Development and Co-operation Dept. The following sums have been released to districts separately for drinking water purposes :

Sl. No.	Name of the District	282 Drinking water	289 Drinking water	314 Bore wells	Total
1	Bangalore	10.00	0.75	6.50	17.25
2	Kolar	6.00	0.75	24.50	31.25
3	Tumkur	—	0.75	11.50	12.25
4	Chitradurga	—	11.75	3.50	15.25
5	Shimoga	—	—	5.00	5.00
6	Mysore	—	—	20.00	20.00
7	Hassan	—	—	11.00	11.00
8	Chickmangalur	—	—	2.00	2.00
9	Gulbarga	—	0.50	9.00	9.50
10	Bidar	—	—	8.00	8.00
11	Bellary	—	—	6.00	6.00
12	Raichur	—	0.50	7.00	7.50
13	Bijapur	—	0.50	1.00	1.50
14	Dharwad	—	2.00	3.00	5.00
Total		16.00	17.50	118.00	151.50
Plus amount released to PHE, Bangalore.					60.00
				Total	211.50

The intensity of scarcity condition was further reviewed by the State Government. Deputy Commissioners of all districts except Kodagu and Karwar have submitted a second list of scarcity affected villages in their districts which have to be provided with bore wells fitted with hand pumps for drinking water. Under the second stage,

5,575 villages of 155 taluks in 17 districts, require 7312 bore wells at a cost of Rs. 15,00.00 lakhs. The State Government has in its order No. RDC 558 VRW 82 dated 18-2-1983 released a grant of Rs. 200.00 lakhs towards providing bore wells in these scarcity affected villages during the second stage. In total about 9,302 bore wells are required to be drilled in 7,435 scarcity affected villages of the State and this is required to be done before the onset of monsoon, i.e., before 15th June 1983. An average of 240 borewells can be drilled per month by the 26 working rigs of the department. Hence, 960 borewells could be drilled by the departmental rigs in 4 months. The remaining 7860 borewells can be drilled using the services of private drilling agencies, for which about 134 agency rigs have been deployed. The work of drilling bore wells, fitted with hand pumps for drinking water to the scarcity affected villages is in brisk progress. As sufficient number of rigs have been deployed in scarcity affected villages to tackle the problem, it is proposed to cover all the villages in the State with at least one source of drinking water by the end of March 1984.

Transportation of water to the villages, is being attended to by the Deputy Commissioners of the districts. The Executive Engineer of some P.H.E. Divisions are also transporting drinking water to the needy villages through departmental or hired trucks. In addition to the drought relief works taken up, the Government has also taken up works under normal programmes 412 piped water supply schemes and 7639 bore wells in 6234 villages both under State and Central sectors during the year 1982-83. Grants to the tune of Rs. 1015 lakhs for piped water have been made both under State and Central Sectors.

In addition to the sums sanctioned for drinking water the following amounts have also been released for taking up scarcity relief works under various heads. This includes deepening of wells disilting of tanks, soil conservation and afforestation.

Statement showing the amount released under various heads of Account for Scarcity Relief Works.

Name of the Districts	239					306			307		313	314		387
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Relief Works	Supply of fodder	Minor Irrigation	Soil Conservation	Afforestation	C. D. P	Roads & Bridges	Total						
1. Bangalore	...	5.75	5.00	5.00	5.00	...	5.00	25.75						
2. Chitradurga	...	0.75	...	...	...	9.00	...	9.75						
3. Kolar	...	0.75	17.20	...	8.00	17.00	20.00	62.75						
4. Tumkur	20.00	5.75	5.00	10.00	2.00	5.00	8.00	55.75						
5. Shimoga	...	...	...	...	...	...	...	...						
6. Mysore	...	...	7.00	6.00	3.00	3.00	19.00	38.00						
7. Mandya	...	...	5.00	2.00	1.50	3.50	5.00	17.00						
8. Hassan	...	...	4.50	3.50	2.00	19.50	9.50	39.00						
9. Chickmagalur	...	2.00	...	...	...	...	4.00	6.00						
10. Bidar	...	...	3.00	2.50	2.50	2.00	3.00	13.00						
11. Raichur	...	0.50	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	10.50						
12. Gulbarga	...	0.50	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	10.50						
13. Bellary	...	...	...	5.00	3.00	5.00	7.00	20.00						
14. Belgaum	...	...	...	...	...	...	...	...						
15. Bijapur	...	0.50	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	10.50						
16. Dharwad	...	0.50	1.00	5.74	1.00	17.76	4.00	30.00						
Total	20.00	17.00	53.50	45.74	34.00	87.76	90.50	348.50						

These works were taken up in places where there were no departmental works or no works under National Rural Employment programme could be started.

Government has so far released a total sum of Rs. 560 lakhs (348.50 lakhs Plus 211.50 Lakhs) as indicated above. In addition Government has spent an amount of 1809.86 lakhs under N R E P and has thus generated Employment of 20443561 man-days work and has thus supplemented its efforts to ease the problem of employment of agricultural labourers who are hard hit on account of scarcity.

Government is keeping the situation under constant watch. Due to the magnitude of the problem, Central assistance has been sought in order to mitigate the hardships of the people. The Government submitted a Scarcity Memorandum to the Government of India during February, 1983 requesting for Central Assistance to the tune of Rs. 51.00 Crores. A central study team, visited the affected areas in the State between 17-2-1983 to 22-2-1983 and held discussions with the Chief Minister, the Revenue Minister and the Officers. The Government has impressed upon the team the urgent need to make funds available to the State to meet the serious drought situation. We have also requested the team that pending a final decision on the request for Central Assistance a sum of Rs. 20.00 crores be released to undertake immediate large scale relief operations. A sum of Rs. 10 crores has already been released by the Central Government on ad-interim basis.

I assure to the Hon'ble Members that the Government is fully alive to the serious drought situation even though the State's financial position is quite difficult, we are doing everything in our power to meet the situation. We hope that the Central Government will assist the people of Karnataka liberally in this behalf. State Government has also released an amount of Rs. 500 lakhs on 29-3-1983 for Scarcity Relief in various Districts, the total amount released for Scarcity relief in 1982-83 is Rs. 1060.00 lakhs.

೦೨-೩೦ ಪಿ.ಎಂ

ಶ್ರೀ ಬೈರೇಗೌಡ .—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿರುವ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ .—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಂಡಲ್ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ .—ಅವರನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಳೆಯುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರೇಗೌಡ . —ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದ ಹಣವೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ. —ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಈಗ ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ. —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ನಾನು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯ ನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ. —ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಮೊದಲು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಚೇರ್ಮನ್. —ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. —ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಓದಿದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿವರಗಳೇ ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಒದಗಿಸಿದ ನಂತರ ತಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಮೊದಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. — ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. —ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಮಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ. —ಈಗ ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ...

ಚೇರ್ಮನ್. —ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆಯವರು ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. —ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಪರಿಪಾಠ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಸಮ್ಮತವಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗೆ. —ತಾವು ಆಕಡೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಆದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಓದಿದ್ದು ನಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕೇಳಿರುವ ಸಹಾಯ ವೆಚ್ಚ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೆಷ್ಟು, ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ಖರ್ಚೆಷ್ಟು, ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ಖರ್ಚೆಷ್ಟು, ಮೇವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ಖರ್ಚೆಷ್ಟು, ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಫುಟ್‌ಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಖರ್ಚೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿದ ನಂತರ ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ. —ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಒದಗಿಸುವವರೆಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ. —ತಡವಾಗಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಖಾರ್ಗೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ .—ತಾವಿನ್ನೂ ಪಾದಯಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೀರಿ;

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ .—ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದೆ ಮಲಗಿದ್ದೀರಿ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ (ಬಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರು ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಈಗಾಗಲೇ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಟಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ .—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಈ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಿ, ಇವರು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಪಾಟೀಲ್ .—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಪ್ರವಿತ್ರವಾದ ನಿಷ್ಪಕ್ಷವಾದ ನಿರ್ಣಯ ಕೊಡುತ್ತಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಪ್ರಾಚ್ಯದರಿ ಬೆಂಚ್ ನ ಕಡೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ತಡವಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ತಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭೀಮಾರಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೇರೂನ್ .—ವಿಚಾರ ಗಹನವಾದುದು, ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ .—ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ .—ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬೇರೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ .—ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಯುವಾಗ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲ ಹೃದಯದಿಂದ ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಬೊಮ್ಮಾಯಿಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಭೇರೂನ್ .—ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ .—ಇವತ್ತು ದುರ್ದೈವ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನೇನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಅಯ್ಯವನು ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ೨೬ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೫೫ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ೭ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ನೀರು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನೀರು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಇದು ದುರ್ದೈವದ ಮಾತು. ತಮ್ಮ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ೭೫೬೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ೨೬ ರಿಂಗ್‌ಗಳಿಂದ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೀರಿ ನೀವು ಯಾವಾಗ ೭ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಬರಗಿಸುತ್ತೀರಿ? ೨೬ ಸರ್ಕಾರಿ ರಿಂಗ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರವೇಶನವರದ್ದು ೧೫೦ ರಿಂಗ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವು ಸುಮಾರು ೫೦ ಇರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಬಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ರಿಂಗ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ೭ ಸಾವಿರದ ೬ ಸಾವಿರ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದು ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ ಜೂನ್ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಸಭೆಗೆ ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಇವೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆ

ಬರಗಾಲವಿದೆ ನೀರು ಎಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಾ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಮೊದಲೇ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಜನಗಳು ಯಾವಾಗ ನೀರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಮಾಡಿದರೆ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ? ನಾವು ನೋಡಿ ಇಂತಹ ಕಡೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ನೀವು ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಅರ್ಥವಾದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ನಮಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಓಪನ್‌ವೆಲ್ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಅದಲ್ಲಾ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದು. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮುಂಚೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೫ ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಇವೆ, ಮುನ್ಸಿಪಾಲಿಟಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ೬ ನೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ೩೩ರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ ತಾವು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ೬ ಇದೆ. ಆ ಆರು ರೀತಿಗಳು ಓದಿವೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುತ್ತವೆ. ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವಾಗ ಕೇಲವು ಕಡೆ ಆಳವಾಗಿ ತೆಗೆಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ತಾವು ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ.

The Deputy Commissioner had written to Government which reads thus,—

“The measures now proposed are specifically meant to meet the situation in the ensuing summer. I am afraid that the experience with the KUWS and D.B. have no man-power to execute the works now proposed within the next two months. Hence, the KUWS and D.B. may be advised to have adequate staff and may be made responsible to execute the works now proposed. No useful purpose will be served if the works are dragged on for two or three months.”

ಈ ಮಾತನ್ನು ೧೭-೨-೮೩ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಆದರೂ ಈವರೆಗೆ ಏನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ನೀವು ಮತ್ತೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ವೇಜಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆ, ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ ವರದಿ ಬಂದು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಆಗಿದೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈವರೆಗೆ ಏನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಜನಗಳು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಂಗ್‌ಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಟ್ಯಾಂಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ಮುಖಾಂತರ ನೀರು ಬಿಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಾಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ? ಪ್ರವೇಶನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಲೆಕ್ಕ ತೋರಿಸುತ್ತೀರಿ? ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೂರ್ಣವಿಲ್ಲ. ಬರಗಾಲದಿಂದ ತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳು ಆಗಿವೆ? ಇನ್ನು ೧೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ನೀರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಜನಗಳು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಈಗ ಕೆಲಸ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾಗಿನಿಂದಲೂ ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೯೭೨-೭೩ ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆಗ ಸುಮಾರು ೮ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಅದು ತಮಗಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಬೇಕಾದರೆ ರೇಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ ತೆಗೆದು ನೋಡಿ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ತಾವು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರ ರಕ್ತವನ್ನು ಹರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಜನರ ಮೇಲೆಗೋಲಿಬಾರ್ ಮಾಡಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಸುರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ೧೯೭೨-೭೩ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮುಗಂಧರ್ವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಮುಗಂಧರ್ವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“It is a sad thing that little was done in Bidar Gulbarga or Bijapur inspite of the fact that these were chronically droubt stricken area because they have received scant attention from the political power centres.

ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಬಿದರ್ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಜಾಮನ ಕಾಲದ ದರ್ಬಾರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಬಿದರ್ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ರಾಜಕೀಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. Sri Arumugham in his report further stated that it is necessary to remember that one of the efforts during the regime of Nizam was to create a separate Department exclusively for sinking wells in the drought affected areas. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಬರಗಾಲವಿರುವಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏರಿಯಾವನ್ನು ತಾವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ೧೯೧೯ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ೧೯೮೩ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರು ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಈ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಗದ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಮುಗಂಧರ್ವರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎನೆಂದರೆ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಆ ಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಈ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸಹಜದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು

ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬಂದು ಹೋಗುವಂಥ ಹಥವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಒಂದು ಹೈಪರ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಇಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಕಟದಲ್ಲಿ ರವಂಥ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಕಾರಂಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರಿಗ್ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಡುವ ನೀರು ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಗೌಡ. —ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ. —ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಮತ್ತು ನಿಜಾಮನ ಕಾಲದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಈಗಲಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್ಯಗೌರವರ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಾವು ಆ ಭಾಗವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ೧೦ ವರ್ಷಗಳು ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಆಗ ೫೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್. —ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ. —ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾರಕಾಲದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸರಿಯೇ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ. Sri Arumugham also further stated. "The major irrigation projects like Upper Krishna, Ghataprabha, Malaprabha are the hope of the people in the affected areas".

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್. —ಸುಮಾರು ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

SRI BHIMANNA KHANDRE. —Sir, Sri Arumugham in his report, mentioned thus

"Famine at any rate may be a permanent feature in Mysore State. Its recurrence cannot be rooted out need be a Legislation could be brought so that planned measures could be undertaken to meet drought and famine conditions"

ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮಾತ್ರ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈ ಪಕ್ಷವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಿಜಾಮನ ಕಾಲದ ದರ್ಬಾರ್ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

೧.ಬಿ.ಎಂ.

ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗಲೂ ಇದನ್ನು ಕಡೆ ಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. The execution of the other irrigation projects also such as, Mullamari project, Karanja project, Bennithore project and projects in Badami Taluka. ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳೂ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಬೀದರ್, ರಾಯಚೂರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಜನರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ತಪ್ಪಬಹುದು, ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಂಜಿಯಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಏಳು ಕೋಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ, ಇದನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಎಂಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೇಳುವುದು ಒಂದು, ಮಾಡುವುದು ಒಂದಾದರೆ ಏನಾಗಬೇಕು? ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ತಪ್ಪು ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಇದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದೆಂದು ತಮಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಿಗ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇಪತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಿಗ್‌ಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎನ್. ಆರ್. ಇತಿ. ಸ್ವೀಮ್ ಪ್ರಕಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಲ್ಫುತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಇರಿ ಗೇಶನ್ ಮಲ್ಟಿ ಗ್ರಿಡ್ ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಬೇರೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆಯೇ? ಇಂತಹ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಇರಿಗೇಶನ್ ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಮುಗಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಈಗ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೇ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯದವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಅಂತ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದನ್ನು ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಸಮಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಜನಹಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ, ಆ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತ ಇಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕೃತಿ ಬಂದಾಗ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಆ ಪಕ್ಷ ಈ ಪಕ್ಷ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲರು ಇದತ್ತು ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬೀದರ್‌ಗೆ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶೂನ್ಯ ತಪ್ಪಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ನೂರೊಂದು ಸ್ವೀಮ್ ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜೀಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಚ್ಚೆ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಮುಕ್ತಾಯ ಆಗುವವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಫೈರ್ ಬ್ರಿಗೇಡ್ ನವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಸೀರಿಯಲ್ ನಂಬರ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಕಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಆಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಉಳಿದ ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋ ಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀಲರೇ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರಕೊಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿ ರೋಡ್ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲನೇ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯದೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಎಂದು ಬೀದರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ಕೊಡಬೇಕು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬೃಹತ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಹಿಗಿರುವಾಗ ಬೀದರ್‌ಗೆ ಬರೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರೋದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ?

ಶ್ರೀ ಎ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ :— ಬೀದರ್‌ಗೆ ೪೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ :— ಇನ್ನು ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸಮಾಜೀ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಘೇರಾವೂಮಾಡಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟುಹೇಳಿ ತಾವು ಬೆಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಭೀಮಣ್ಣ ಬಿಂಡ್ರೆಯವರು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಸೊಗಸಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು.

ಭೀರನ್.—ದಯವಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ ರಾಜ್ಯದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಉತ್ತರ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಂತಹ ಕ್ಷಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸರ್ವೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ. ೩೫ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಳೆದಿದ್ದೇವೆ, ಆ ರೀತಿ ೩೫ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಮೇಲೂ ಸಹ, ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ. ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಲವಲವವಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಿದ್ದರೂ ಎಂದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಮತ್ತು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನನ್ನೂ ಕೂಡ ಪರಿಹರಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಉತ್ತರ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೇ ಏನು, ಕಂಚಿತ್ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆ, ಎಂಬುದರ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಮೇಲ್ನೋಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕನವರೆಗೂ ಜರಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಮೇಲ್ನೋಟದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣುಗಳು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಜರಡಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೫,೦೦ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನೋಟು ಹಿಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಂತಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಮೇಲ್ನೋಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜರಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಚಿಲ್ಲರೆ ನೋಟು ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದು ಇಲ್ಲಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಗನ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ಜರಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮೇಲಿಂದ ಹಿಡಿದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದ ವರೆಗೂ ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ರಕ್ತ ಸುರಿಯುವಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರತಿಳಿ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಪ್ರತಿ ೩ ಮನೆ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶೇಕಡ ೯೦ರಷ್ಟು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಏನು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯಲ್ಲೂ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಕೇವಲ ೫೦ ಅಡಿ ಅಥವಾ ೬೦ ಅಡಿ ಆಳವನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಅಡಿ ಕೊರದಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕಂತಹ ಪೈಪಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ೨೦ ಅಡಿ ಪೈಪನ್ನು ಹಾಕಿ ೭೦ ಅಡಿ ಪೈಪನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಮನೆಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗದವರು ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಇವೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಮತ್ತೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾದಂತಹ ಪೈಪನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಆ ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಫೋಲೀಸಿನವರೇ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದಂತಹ ಪೈಪು ಆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಮನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ನಿರರ್ಥಕ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಇವತ್ತು ನಾನು

† ಈ ಚಿಪ್ಪೆಯು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜಾರೋಷವಾಗಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಮನಸ್ಸೇಜ್ಜಿ, ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ರೀತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತಯಾರಾಗಬೇಕು, ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನ ಇಲ್ಲ, ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಏಕೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿದೆ, ಜನ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ದನಗಳು ಸಾಯುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಆಗ ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರವಾದಕ್ಕಾಗಿ ಮನವಿ ಯೊಂದನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಗಾಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಮನವಿಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಮಂಜಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಬಹಳ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ. ಒಂದು ಕಡೆ ಬರೆಗಾಲವೂ ಬರೆಬಹುದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರವಾದವೂ ಬರೆಬಹುದು. ಆದರೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯೇನು ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದಂತಹ ಜ್ಞಾನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬರೆಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮಂಜು ಭಾರ್ಗವಿಯವರ ಸ್ವತ್ವವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿತ್ತು, ಅಥವಾ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಅಂತ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್. - ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವತ್ವ ಅಂತ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲು ಬೇರೆ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ. - ಮಂಜು ಭಾರ್ಗವಿ ಸ್ವತ್ವವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹವರಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್. - ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬರೆಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅವರು ಕರ್ತವ್ಯಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಂಡಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯದ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಲ ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಹೊಸನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ತರತಕ್ಕಂತದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ. - ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಆರೋಪ. ಮಂಜುಭಾರ್ಗವಿ ಸ್ವತ್ವವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ತಮಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಏನು ಆಗಬೇಕು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಾನು ತಮ್ಮಿಂದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪಡೆದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಜನರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ೧೨೨೩ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದೆ. ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡೇ ನಾವು ಕೆಲವು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು.

ಫೇರ್‌ನ್.—ನಿಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಉಲ್ಬಣವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಫೇರ್‌ನ್.—ಏನು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾದ್ದು ೭೩೫ ಮಿಲಿಮೀಟರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೫೫೦ ಮಿಲಿಮೀಟರ್ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕ. ಬಂದದ್ದಲ್ಲ, ಕಳೆದ ೫-೬ ತಿಂಗಳಿನಿಂದಲೂ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೊದಲೇ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕಳೆದ ೫-೬ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೇವಲ ೮೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮೀರಿ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರ ಆದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾವರು ಒಬ್ಬರೇ. ಅವರು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಹೋಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಹಣ ಬಂದು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಡಿವಿಷನಲ್ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಗನೆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೋಲಾರದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಮಾರ್ಚ್ ಒಂದನೇ ತಾರೀಖು ೧೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ಏನೋ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ ಸತ್ತಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತೀರಾ, ಅಥವಾ ದನಗಳು ಏನಾದರೂ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತೀರಾ? ಅಥವಾ ಯಾವಾಗ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಜುಲೈನವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ೨ ಪೈಸನೂ ಕೂಡಾ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೂಚನೆಯೂ ಸಹ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವೇನಾದರೂ ಈಗ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನೇರವಾಗಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಛೇರ್ಮನ್.—ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ. ಮಾತನಾಡುವರು ಇನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಮುಗಿಯಿತು, ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಭೀಕರವಾಗಿದೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಟ್ಟಣ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ನೀರಿನ ಅಭಾವದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಅಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಕಡೆ ಎನ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಸ್. ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಪೈಪ್ ಹಾಕಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಪೈಪ್ ಹಾಕಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಓವರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್, ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಪವರ್ ಕಟೋನಿಂದ ಸ್ಕೀಂ ಒತ್ತಿದರೆ ನೀರೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎನ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿದರೂ ಸಹ ನೀರು ಬರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಈ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ? ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಭೀಕರವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜೀವನದಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಆದಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನ ಸಮ್ಮಂದ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವ ಅರಿವು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗ ಎರಡು ನದಿಗಳು ಏನು ಇವೆ ಆ ನದಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ೨೦೦-೨೫೦ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾ ಈ ಎರಡು ನದಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ತರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಈ.ಡಿ.ಪಿ.ಎ.ಪಿ. ಮೋಗ್ಗಿಯ ಏನು ಇದೆ, ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಅನ್ಯಾಯ ಬಹಳವಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಜರದಿ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಪ್ಪಿಸ್ತಾರಾ ಇದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,.....

ಛೇರ್ಮನ್.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವವರ ಹೆಸರು ಏನು ಇದೆ ಅವರಿಗೂ, ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ನವರೂ ಮಾತನಾಡಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಬಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಟೈಂ ಅಂತ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ನಾವು ಈವರೆಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಂಟೆಯಿಂದಲೇ ಕೂತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬ್ರೇಕ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಛೇರ್ಮನ್.—ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಬ್ರೇಕ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅಡ್ಡರ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಅಡ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರೆ ೫-೬ ಜನರಿಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬ್ರೇಕ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಲೇ ೧೨ ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ, ಈಗ ಊಟದ ಸಮಯ, ಇನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೨ ಗಂಟೆಯಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅಡ್ಡರ್ ಮಾಡಿ, ನಂತರ ಸೇರೋಣ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಟೈಂ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ ಚುನಾವಣೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಗೊತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಛೇರ್ಮನ್ ಸಿಂಗ್ ನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್.—ನೀವು ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು, ನಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ನಾವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬ್ರೇಕ್ ಇಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಜನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ತಾವು ಎಲ್ಲರ ಕಡೆಯೂ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ನಾವುಗಳೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬರೇ ಅವರ ಕಡೆಯವರೇ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಬಾರದೇ?

(ಗೊಂದಲ)

ಛೇರ್ಮನ್.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈಗ ಬ್ರೇಕ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ತಾಳಿ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು, ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ನಾವೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಟೈಂ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಅಡ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ೨೨ ಗಂಟೆಗೋ ೩ ಗಂಟೆಗೋ ಸೇರೋಣ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಎಷ್ಟು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಚರ್ಚೆ ಅಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ, ಪೂರ್ಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

೧-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ನಾವು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಸಭೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಅಡ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ? ಅನಂತರ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಭೆಯನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಆಡ್ವರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಈಗ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಾಲ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಸಹ ನಿಖರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ.—ಈಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಬರ್ತು ಮಾಡಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿದೆ.

ಭೀರೇನ್.— ಸಭೆಯು ಈಗ ಎದ್ದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.
(ಸಭೆಯು ಒಂದು ಘಂಟೆ ಮೂವತ್ತೈದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಪುನಃ ಮೂರು ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು.)

ಸಭೆಯು ೩-೦೫ ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿತು [ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಂ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು]

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸೀಟುಗಳು ಖಾಲಿ ಇವೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನಾನು ಇದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬಹಳ ಭದ್ರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಖಾಲಿ ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನಾನಂತೂ ಭದ್ರವಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ನೀವೊಬ್ಬರೇ ನಿಜವಾದ ಅಪೋಸಿಷನ್. ನಿಮನ್ನು ಅಪೋಸಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಆ ವಿಚಾರ ನಿಮಗೆ ಬೇಡ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಏಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ನಿಮ್ಮಂತಹವರು ಇದ್ದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಆಶೀರ್ವಾದ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅಭದ್ರವಾದ ಆಶೀರ್ವಾದ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ....

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ನಾರಾಯಣಗೌಡರನ್ನು ನಾನು ಬಂದ ದಿವಸದಿಂದ ಪಾಚಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸ್ಪ್ರಿಂಗ್ ಆಕ್ಷನ್ ಇದೆಯೇ ? ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ. ಬೇಕಿದ್ದಕ್ಕೂ, ಬೇಡದಕ್ಕೂ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ ನಿಮಗೆ ಅಭದ್ರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂಶಯವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಘುಪತಿ.—ಯುವಕರಿಗೆ ಉತ್ತರ, ನಾನು ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಕಾಣದೆ ಇರತಕ್ಕವನು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾವುಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಬಿಹೇವ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರನ್ನು ಹೊಗಳುವುದಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ದಿವಸದಿಂದ ಅಬ್ಸರ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇ. ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರು, ಹಳೇ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಅವರಿಂದ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

† ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗಂಡುಪೇಟೆ)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಗುಂಡು ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಅರೀಡ್ ಜೋನ್ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದು ೧೩೬ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು. ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್, ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ, ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು, ಎ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್—ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಣಬರಹವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡೇ

ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ತಮಾಷೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನಂದರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಏನು ಬರಗಾಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಜವಾಬು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಬರಗಾಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ, ಎರಡೂ ನಿಜ ಅಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳನ್ನು, ದನಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲದ ದವಡೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಜನ ನರಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕು ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವಾಗ ನಾನಾದರೂ ಯಾರನ್ನೂ ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ, ಬೇಡವಾದಾಗ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಬಂದೀಪುರ ಇದೆ. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕ, ಆ ಕಡೆ ಕೇರಳ, ಈ ಕಡೆ ಮದ್ರಾಸ್, ಈ ಮೂರೂ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇದು.

ಈ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸವಾಗಿದೆ. ಬರೀ ಟೀ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡೇಕಾಯಿ, ಕಡ್ಡೆಪುರಿ, ಜೋಳ ಮತ್ತೆ ಜೋಳವನ್ನು ಅರಳಾಗಿ ಕುಂದುಕೊಂಡು ಟೀ ಕುಡಿದು ಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದೀಪುರ ರೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಅಣೆಕಟ್ಟು ರೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಯಿತು. ಎಂದರೆ ಮಳೆ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪಾಪ ಇದರಿಂದ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದಾದ ಕಂದಾಯದ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕದೇ ಬಹಳ ಭವಣೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಾಲದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪಾತ್ರೆ ಪಡೆಗಳನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಅವರ ಬಡತನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ೨೦ ಜನಕ್ಕೆ ಟಿ. ಬಿ. ಅಟ್ಯಾಕ್ ಆಗಿದೆ. ಗಣೇಶ ಬೀಡಿಯವರನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಗಣೇಶ ಬೀಡಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕವರು ಈ ಟಿ. ಬಿ. ಗೆ ಅಟ್ಯಾಕ್ ಆಗಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಈ ವರ್ಷ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜಲಕ್ಷಾಮ ೧೩೬ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗೋರಿ ಗೋರಿ ಆ ನೀರನ್ನೇ ಶೋಧಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಕ್ತಭೇದಿ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಲರ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಸಹ ಪಾತಾಳಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಪಂಪ್‌ಗಳು ಸಹ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿವೆ. ಈ ಪಂಪ್‌ಗಳ ಕತೆ ಹೇಳುವುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಳೆಯ ಮೆಂಬರ್‌ಗಳಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಿರ್ಮಲಾ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಎಂದು ಇದರ ಕಥೆ ಇದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ರಿಕಾರ್ಡ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳಿ ನಿಮಗೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ನೀರಿನ ಕಾಟ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಎಪರೀತವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸೊಸೈಟಿಯವರ ಮತ್ತು ಬಾಂಕ್‌ನವರ ಸಾಲದ ಕಾಟ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ನೀರು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ. ಪಂಪ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆಂಟ್ ಇಲ್ಲ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಪೋಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತೆ ಏನಾದರೂ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಹಾಕದೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಸಾಲ ತೀರಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವನು ಹೊಲ ಗದ್ದೆ ಮನೆ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಸಾಲವನ್ನು ತೀರಿಸಲಾಗದೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಸುಡಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಮಾರಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಇವರಿಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಂಬಾ ಹದಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರೇನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಇನ್ನು ಈ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ನದಿಯನ್ನು ಎರಡೂ ಸೇರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಜನ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಯಾದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನವರ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಕೂಡ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಮಲ್ಲಹಳ್ಳಿ ಡೈವರ್ಷನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ, ಉಪಕಾರ ಹಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಕಬಿನಿ ಸ್ಟೇಜ್ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ೩-೪ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳು ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಭವಿಷ್ಯ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಭವಿಷ್ಯ

ವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳು ನಾಶವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸತ್ಪ್ರಸಾದಗಾಡಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕಂದಾಯದ ಕಾಟ ಬೇರೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬರುತ್ತಾರೆ ಯಾವರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಕಂದಾಯವನ್ನು ? ೩-೪ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ? ಯಾವಾಗಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು ೧೦ ಆಣೆ ಬೆಳೆಯಿರಿ, ೮ ಆಣೆ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಂದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಫಿ ಮಾಡಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟು ಬಡವನುಗಳಿಗೆ ಬದುಕುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬವಣೆ ತಪ್ಪಿಸಿ. ಬಾಕಿದು ಅವರು ಮೊಟ್ಟೆಗೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರು ದಂಗೆ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ: ಈ ದಿವಸ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದಿರೂ ೧೭ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಹಚ್ಚಿರೂ ಎಲ್ಲಾ ಊರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಭರವಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ೧೫೨ ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ? ೭ ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ೩೦, ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕ್ರಾಮ ಈ ವರ್ಷ ಉಂಟಾಗಿರುವಷ್ಟು ಯಾವಾಗಲೂ ಉಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡತಕ್ಕ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಅನೇಕ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಕ್ರಾಮ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ತುರ್ತಾಗಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಕ್ರಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾದಾಗ ೧೨ ಸಾವಿರ ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೇಲೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಗಾಡಗಳಲ್ಲಿ ದಂಡು ಕೊಟ್ಟು ಕೂಲಿಗೆ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಲ ಕ್ರಾಮ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಈ ಕ್ರಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ನೀರಾವರಿ ಒಂದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದಿವ್ಯ ಔಷಧಿಯೆಂದು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ. ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಉತ್ತರದ ಕಡೆಗೆ ಸೊಲ್ಲಾಪುರದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕ್ರಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿದೆ ಅಂಥಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಬರಗಾಲದಿಂದ ಬನನೆ ಪಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ತಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವೆಂದರೆ ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಂದೆ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ರಸ್ತೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ದುಡ್ಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ

ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಕ್ಷಾಮ ಆಗಿದಾಗ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿಸಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬೆರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಯಮಂಗಳ ನದಿ ಇದೆ. ಅದರ ಎರಡೂ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಂತರ್ಜಲ ಇದೆ. ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದ ಇದೆ. ನಾವು ಈಗ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ನೀರು ಸಿಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಇದು ಆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೇಮಾವತಿ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಏನೇನು ಸಾಲದು, ಈ ಕೆಲಸ ಕೇಂದ್ರದ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಆ ನೀರನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ೧೦-೧೫ ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ನೀರಾವರಿ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಮಾವತಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಮತ್ತೆ ಮುಂದಿನ ಶಿಂಗಳ ೧೦-೧೫ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಆಗಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕುಣಿಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೪ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು : ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಎಕರೆ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಅರೆ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಆಳ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ನೀರಿನ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಬೇಕು. ಬರೀ ಪಂಪು ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಅಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರು ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಆದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏತ ನೀರಾವರಿಗಳಿವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಾನು ವಿಧವಾದ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ೪ ಅಲ್ಲ ೨ ಲಕ್ಷ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆ ಕೈಗೆ ಸಿಗುವವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ

ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಸಂದಾಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೇ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ತಾವುಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದು ಇವತ್ತು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ :— ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು :— ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಸಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ ಎಂಬ ಅನುಭವ ಇರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ತರವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿವ್ವುನಕಟ್ಟಿ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅರ್ಥ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅನುಭವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ. ನೀವು ನೀವು ಎಂಬ ಪದ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಲುಪಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೇಳಿರಬಹುದು ಅವರಿಗೆ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕ್ಷಮಾ ಬಂದಾಗ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿದ ಅನುಭವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆ ದುಡ್ಡು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ತಲುಪುವ ಪಾಲನ್ನು ಅವರು ಹುಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲಸದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈವಾಡ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೆ ಕ್ಷಮಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದಾಗ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಉಂಟು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೂಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿವರವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಆದರಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚುರುಕು ಮಾಡದೆ ಸೋದರೆ, ಅಥವಾ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನೇರವಾಗಿ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಬರಗಾಲವಿಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್. (ಬಸವನ ಬಾಗೇವಾಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾನು ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆದರಲ್ಲೂ ಲಿಂಗಸೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಔ. ೩೦. ಪಿ ಎಂ.

ನಾನು ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬರುವಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ಕೇವಲ ಎನ್.

ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮಾತ್ರ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬಂದಿದೆ, ಅದೂ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ವಹಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸದನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ತಾರತಮ್ಯಗಳಿವೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ತಾಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೬೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಲಿಂಗಸುಗೂರು, ದೇವದುರ್ಗ, ಮತ್ತು ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲೂಕುಗಳು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ನಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೨೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಬೀದರ್‌ಗೆ ೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏತಕ್ಕೆ ? ಅದರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ, ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಲಿಂಗಸುಗೂರು ತಾಲೋಕು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಹಳ ಹಳ್ಳಿಗಳು ವೇಳುಗಡೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇಂಜಿನ್‌ನ ಸ್ಥಳೀಯ ಇದ್ದು ಅದರಿಂದ ಲಿಂಗಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಎರಡನೇ ಹಂತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿ ಇದೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬರಗಾಲ ಬರತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ೮೦೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರೆ ಅಥವಾ ೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಆ ಪ್ರದೇಶ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಬದಲು ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ರಾಮಪುರ ಏತನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಲಿಂಗಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ಯಾವತ್ತೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಮ್ಯಾನಾಳ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ೧೧ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೧೦ ಲಕ್ಷ ೧೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪಗಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ೧೯೮೩ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಮುಗಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅದು ಮುಗಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೆಣಿಸಿ ನಡೆದರೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಇನ್ನೂ ಏದಾರು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ೩೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಹಣವನ್ನು ಏನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತ್ತು. ಮಾರ್ಚ್ ೩೧ ಎಂದರೆ ಇವತ್ತು ಕೊನೆಯ ದಿವಸ. ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಹಣ ಟ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗದಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಖ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲಿಂಗಸುಗೂರು ಪುರಸಭೆಯನ್ನು ಪುರಸಭೆಯೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಆದಾಯ ಇಲ್ಲ. ಮೂರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುರಸಭೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನೀರು ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀರು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಪೆಡ್‌ರಿಟಿ ಫಂಡ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿತೋಡಿ ಪುರಸಭೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ನಳ ಯೋಜನೆ

ಯಿಂದ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಕೆಲವು ಮೋಟಾರುಗಳು ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಕೇಳಿದರೆ ಸ್ಟೇರ್ ಮೋಟಾರುಗಳು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ನೆಪ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೋಟಾರು ಸುಟ್ಟಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇರ್ ಪಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಟೇರ್ ಪಂಪ್ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಸ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಕಾಮಗಾರಿ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಗೆಸ್ಟೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಕಾಂಪನೈಸೆಷನ್ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅದೇ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ವಿನಂತಿ ವಿನಂದರೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಕಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿ ಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಎಸ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಳೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ದಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ, ಹಳೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂಬ ಆದೇಶ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಮುಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಯಾರೇ ಮಾಡಿದರೂ ಇದು ಜನರ ಕೆಲಸವಾದ್ದರಿಂದ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಕೆಲವು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ರೈತರು, ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಕಪುಟಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವೇವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡಲಾದರೂ ತಂದು ಸಾಕಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ವಾಹನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇಡೀ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಪೂರ್ತಿ ನೀರಾವರಿಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಲಿಂಗಸುಗೂರು, ಮಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಗಂಗಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಚಿಂತಾಜನಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಂತಿ ಮೂಲಕ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಲಿಂಗಸುಗೂರು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಆಳಂದ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂಯಶಾಸಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದೆರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಬೀದರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು. ಇವತ್ತು ಆಳಂದ ಮತ್ತು ಅಘೋರಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಇವುಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಆಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಗುರ್ತಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಭೀಕರ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ ಆ ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನು, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು ಸಮಾನ ಆದೃತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 2 ಕೆರೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 200, 300 ಕೆರೆಗಳು

ಇವೆಯೆಂದು ಕೆಲವು ಶಾಸಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಬೀದರ ಕಡೆ ಬರೀ ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅಜಗಜಾಂತರವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವೆಯೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ವೇಳೆ ಕಳೆಕಳಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸದನದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಕೂಲಿಕಾರರು ಮುಂಬೈ ನಗರವನ್ನು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇವತ್ತೂ ಸಹಾ ತಮ್ಮ ಊರುಗಳಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡು ಅಸಂತೋಷದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವ ಜನರನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಜನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಒಳ್ಳೆಯದಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಿನ್ನವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಜನ ರೈತ ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಹೋದವರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಅರಿವು ಇರುವವರು ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸಕರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟರೆ ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಇರುವವರನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ರೈತರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಶಾಸಕರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಅವರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಬಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಭಯಾನಕ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಗತಿಪರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಕೂಡಾ ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಬರಗಾಲದ ಭೀತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಡೆ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ಗಳು ಅಸಫಲವಾಗಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯುವಂತಹ ಮಾವಿನ, ಹಾಗೂ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಈ ಬೆಳೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಇದರ ಫಸಲಿನಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಾಭ ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ನೀರು ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಕಡೆ ಇಂತಹ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡದೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೊಪ್ಪದ ಫಕೀರಪ್ಪ ಅಲ್ಲಪ್ಪ (ರಾಮದುರ್ಗ) - ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದು ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮದುರ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶವೇ ಆಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗೋಕಾಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೋರ್ವಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ೮-೧೦ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದು ಅವುಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಇನ್ನೂ

ಆಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬರಗಾಲ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೋರ್ವೆಲ್‌ಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರುವುದರ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಜನ ೫ ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟ ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತ್ವರಿತ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಜನ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲೂ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ. ಅದ್ದರಿಂದ ದಯಮಾಡಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರುವ ಬೋರ್ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ (ಬಾದಾಮಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬರಗಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸದನದಲ್ಲಿರುವುದು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರೇ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸದನದಲ್ಲಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಇದುವರೆವಿಗೂ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಇವತ್ತು ಯಾರು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶರಣಪ್ಪ (ಶಹಾಬಾದ್).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಬೀದರ್ ಹಾಗೂ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವುದನ್ನು ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಯಾವೂ ತಂದುಂಥ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಿಸರ್ಗ ಕೈಕೊಳ್ಳಿತು. ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಕುಡಿಯಕವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಬೆಳೆ ಹೋಯಿತು. ಈ ಸಲ ಜೋಳ ಬರಬಹುದೆಂಬ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಜೋಳಕ್ಕೆ ಜಿಗಿ ಬಿದ್ದು ೬೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಆಹಾರ ಬೆಳೆ. ಇದು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಆ ಭಾಗದ ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಭೂ ಸೇನೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ದೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಡ್ಡು ಹಾಕಿಸುವುದು, ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದು, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯವಯದಲ್ಲಿ ಸೋಡಿದಾಗ, ನಾನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಶಹಾಬಾದ್ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸುಮಾರು ೨೫ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಭೀಮಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾಗಿನದಿ ಎಂದು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ, ಹೊಲಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಏನು ಕಾರಣವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಭಾಗದ ಸಾಸಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಆಯವ್ಯಯ ತಯಾರು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏನು

ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ ? ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರ್ಕಾರವಾದರೆ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ಜನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಜನನಿವಾರಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕೂಡ ಸಿಗದಂತಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಿದರೂ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಬೆಣ್ಣೆತೊರೆ ಯೋಜನೆಗೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ಹಣವಾದರೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಕೊಲ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪರೆ ಕೃಷ್ಣ, ಘಟಪ್ರಭಾ ಬಲದಂಡೆಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಭಾಗದ ರೈತರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲುವೆ ತೋಡಿದರೆ ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ರೈತರು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಶರಣಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನವರೂ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬರಗಾಲದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಇಡೀ ಸದನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆರ್ಮೌಗಂ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ. ಅವರು ಸಾವಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ?

೪-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇವತ್ತು ಜನವರಿ ವೈಶ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಮೊದಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇವತ್ತು ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ತಮ್ಮ ದನಗಳನ್ನು ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ನಮಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ೫೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸುಮಾರು ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ೪೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ಆಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರೂ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ೪೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೆದುರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಬಹಳ ತ್ರಾಸ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಸರ್ಕಾರ ಆದಷ್ಟು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಪಡ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಹರಪ್ಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಅಖಿಲೇಷನ್ ಇದೆ. ೩,೬೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೆಡಬ್ಬಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಚಕ್ರಬಡ್ತಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೧೧೦೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನಿ. ವುದು ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಜಮೀನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದಾರೆ, ಜನರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ರೈತರ ಮೇಲೆ ನಡೆದಾಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ತಾವು ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಡ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಿಂದ

ಕೆಲವರು ಹಣ ಕೊಬಹದು. ನಾವು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ದಿ ಸೊಸೈಟಿ ಅಪರಿಗೆ ಕನ್‌ಷಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಯಚೂರು, ಬೀದರ್, ಸಿಂಧಗಿ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದರೆ ಸಮಗೆ ಪೂರ್ಣ ಮರುಭೂಮಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದವಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಮಳೆ ಬರದಂತಹ ಚಾನ್ಸ್‌ಸ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಬರಗಾಲವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೋ ಅದರ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ಬೋರಯ್ಯ (ರಾಮನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ನಾನು ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಅಂದರೆ ರಾಮನಗರ, ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ, ಕನಕಪುರ ಮತ್ತು ಮಾಗಡಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಜನೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಬಹಳಷ್ಟು ತೀವ್ರತರವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಗ್ ಹಾಕಿದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಂಪುಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗಹರಿಸು ಬಹುದು. ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳ ಕಡೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಇದ್ದರೆ ಇವೊತ್ತು ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇಷ್ಟೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ೧೦ ಎಕರೆಯ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಓಡಬ್ಬಾಡಿಯವರು ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಸುಮಾರು ೭ ವರ್ಷ ಕಾಲ ಇದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟ್ ಒಂದೆರಡು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈಗ ೧೦ ಎಕರೆಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಓಡಬ್ಬಾಡಿಯವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ೫ ಎಕರೆಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಸಮಗೆ ತಿಪ್ಪೆಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿಯ ನೀರನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಮನಗರ ಟೌನ್ ಮತ್ತು ರಾಮನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸುಮಾರು ೧೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಆ ನೀರನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇ ಅದರ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ (ಭರಮಸಾಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮದು ಸದಾ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ. ಜಗಳೂರು, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ, ಹಿರಿಯೂರು, ಇನ್ನೂ ಮುಂತಾದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಹಲವಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಹುಲ್ಲು, ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮ ಜಾನವಾರುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುಂತಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಪ್ತರ ಕೃಷಾದಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ಈ ಭಾಗದ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಕೊರೆಯುವ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ರಿಗ್ ಮೆಷಿನ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿವೆ. ಅದನ್ನು ರೀಪರಿ ಮಾಡಿಸಲು ಮೊಬೈಲ್ ವ್ಯಾನ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವ್ಯಾನ್‌ಕೂಡ ಇಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಏನೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇವತ್ತು ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕಂಗಾಲಾಗಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನೊದಗಿಸುವ ಬದಲು ಕೇವಲ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕೈ ಪಂಪ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೆಟ್ಟು ಯೋಗು ತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ೧೦ ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ವಾಪಸು ಮಾಡಿ ತಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸಂಗತಿ. ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೋ ವಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಲೂಟಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಏನಿದೆ ಅದು ಸದುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೇ? ಜನರಿಗೆ ಅದು ಮುಟ್ಟಿದೆಯೇ? ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಹಣವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ಅಭಾವಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನೊದಗಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ತಮಗೆ ಎಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನೂ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನಾಯಕ್ (ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ಹಾಗೂ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಒಳಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ಇಲ್ಲಿ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅತಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲನೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸುಮಾರು ೨-೪ ಅಂಗುಲ ಕೂಡ ಮಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಕಳೆದ ೧೦-೧೨ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಿಂಗಾರು ಮತ್ತು ಮುಂಗಾರು ಮಳೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಬಾರದೆ ಈ ಭಾಗದ ಜನರು ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೨೦-೨೫ ಸಾವಿರ ಜನ ದಾವಣಗೆರೆ, ಭದ್ರಾವತಿ, ಹೊಸಪೇಟೆ. ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಜನರಿಗಾಗಲಿ, ದನಕರುಗಳಿಗಾಗಲಿ ತಿನ್ನಲು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರು ಸಿಕ್ಕದಿರುವುದು. ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆರೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನೀರಿಲ್ಲ. ಅಂತರ್ಜಲವಂತೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ ಭೂ ಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಜಲವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶವಿರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦೦-೧೫೦ ಅಡಿ ಆಳದವರೆಗೂ ಬಂಡೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿ ಆಸ್ಪ್ರಿಯಾ ತರಹ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದರೆ ಬಂಡೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿರುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಭದ್ರಾ ಮೇಲ್ಮಂಡೆ ಆಗುವವರೆಗೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಎಷ್ಟೋ ದನಕರುಗಳು ಮೇವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಕಾಳಿನ ಆಭಾವವಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಿರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಅದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಬಾಳೆಹೊನ್ನೂರು ಬಳಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕಾಲುವೆ ಯನ್ನು ತಂದರೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಆನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಜಿ ಮಂಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಹೊಸದುರ್ಗ, ಹಿರಿಯೂರಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮತ್ತು ಜಗಳೂರು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಿಗೆ ನೀರಿನ ವಸತಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಡಲೇ ಈ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಾರಿಯ ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ವಲಸೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

- ೧) ಈ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆಗಳು ಹಾನಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಲದ ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು.
- ೨) ಧಾನ್ಯ ಮತ್ತು ಮೇವನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರಿಗೆ ಬಡ್ಡಿರಹಿತ ಸಾಲವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು.
- ೩) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ೩ ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.
- ೪) ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಹೂಳು ತೆಗೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆಸುವುದು.
- ೫) ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಡಿಪೋಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ೬) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ೭) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ರಾಯದುರ್ಗ ರೈಲುಮಾರ್ಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ೮) ಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರಂಗದುರ್ಗ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವುದು.
- ೯) ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ಟೌನ್ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಹೊಸವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪನೇರಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ದಾರ ತೆಗೆಯುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ೧೦) ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಮತ್ತು ಜಿಳಿಯ ಕಲ್ಲುಗಳು (ಗ್ರಾನೈಟ್) ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕ್ರಾಪಿಂಗ್, ಡ್ರೈಯಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪಾಲಿಷಿಂಗ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು.

ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮೊಳಕೆರೆ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಹಾಕಿರ ತಕ್ಕಂಥ ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ವರೆಗೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇಬ್ಬರು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇಬ್ಬರು ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು

ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನ ಶೇಖರಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ರೈತರು ಒಹಳ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ; ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ. ಮತ್ತು ಟಿ.ಡಿ.ಬಿ.ಯ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ (ಗುರುಮಿತ್‌ಕಲ್) .— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಸ್ಪೆಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲರವರು ನಮ್ಮ ಎದುರುಗಡೆ ಸ್ಪೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರೂ ಹಿಂದಿನ ಐದೇ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಣವನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಒಂದೆ ಏನಾಯಿತು ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಸಿ ಬರತಕ್ಕಂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಲ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ತಕ್ಕಂಥ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವನಾಗಿದ್ದಾಗ ಜನವರಿ ೧೯೮೦ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮೆಮೊರೇಂಡಮ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ಜುಲೈ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಮೊರೇಂಡಮ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಮೇಲೆ ನವೆಂಬರ್ ೮೧ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಮೇ ೧೯೮೧ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನವೆಂಬರ್ ೮೧ರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಸಿ ಮತ್ತು ಫ್ಲಡ್ ಇದೆ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಲೇಟ್‌ಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೨೫ ತಿಂಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಐದು ಮೆಮೊರೇಂಡಮ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮೆಮೊರೇಂಡಮ್ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಯಿತು. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಒಂದು ಮೆಮೊರೇಂಡಮ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

“On the basis of its recommendations, Government of India has released sum of Rs. 16 crores as Central assistance.”

ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಂಥ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಆಗಸ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಮೆಮೊರೇಂಡಮ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನೆರವು ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಫೆಬ್ರವರಿ ಮಾರ್ಚ್ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದ ಗಟ್ಟಿದ ತಾವು ಮೆಮೊರೇಂಡಮ್ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಬೇಕು. ಬಡ್ಡು ಭಾಷಣ ಪೇಜ್ ನಂಬರ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ನನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಗಾಲ್ಫಾಡ್‌ನ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿಲ್ಲ, ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಸಿ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಪೆಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ

“Due to adverse seasonal conditions, following districts are affected :- Bangalore, Kolar, Tumkur, Chitradurga, Shimoga, Mysore, Mandya, Hassan, Chickmagalur, Belgaum, Bijapur, Dharwar, Bellary, Gulbarga, Raichur, Bidar.”

ಈ ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಡಾರ್ಟ್ ಎಫೆಕ್ಟಿಡ್ ವಿರಿಯಾ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಇಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನೆರವು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಚಿಂದವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಾವು ನೋಡಬೇಕು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಮೆಮರೆಂಡಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ, ಅದನ್ನು ಓದು ತ್ತೇನೆ. ನಂಬರ್ ಆಫ್ ವಿಲೇಜಸ್ ಟಾರ್ಗೆಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ೫,೦೮೮ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಮೇಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು ೪,೦೦೪. ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಸ್ಕೀಮ್ ಕಂಪ್ಲೀಟ್, ಟಾರ್ಗೆಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು ೪೧೨ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಮೇಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದು ೨೧೯ ಅಂದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಟರ್ ೬-೭೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಸಿ.ಡಿ. ಬೋರ್ವೆಲ್ಡ್‌ಗೆ ೯.೪೯ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

೪-೨೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಸುಮಾರು ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನೀವೇ ತೋರಿಸಿರುವಾಗ ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರ ಎನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಾವು ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಹೇಳಲು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ತಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ೨ ಕೋಟಿ ೪೮ ಲಕ್ಷದ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಜಾಣ್ಮೆ ಕೃತನವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕನ್‌ವಿನ್ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಇಷ್ಟು ಹಣ ತಂದಿರಬಹುದು. ಒಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮನ್ನು ದೂರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದಾದರೂ ಎಷ್ಟು? ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ೨೫.೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಚಿತ್ರದುರ್ಗಕ್ಕೆ ೯.೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪುಗಳ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ೬೨.೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ತುಮಕೂರಿಗೆ ೫.೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗಕ್ಕೆ ಎನೂ ಇಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿಗೆ ೩೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ೧೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಹಾಸನಕ್ಕೆ ೩೭ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿಗೆ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಬೀದರ್‌ಗೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ೯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಅಂದರೆ ಇವರು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಯಿತು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಾರ-ಪುಟಿಂಗ್ ತರಹ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಬರಗಾಲ ಓಡಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಂದ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨ ಕೋಟಿ ೪೮ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನ ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಕಡೆ ಅಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದಲೇ ಇವರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಪಡಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇದೆ. ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗ ಡ್ರೈ ಲ್ಯಾಂಡ್. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ, ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣವಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡಿಷನಲ್ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಲೆವಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈ-ಪವರ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏಲ್ಲಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೇಷ್ಟು ಹಣ ಯಾವಾಗ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ರಿಪೋ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಕಳೆದ ೨-೩ ತಿಂಗಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಮಿಟಿ ಮೂಲಕ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳಿದ್ದವು, ಅವರು ಎನೇನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ

ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯಾನಿಫಾರಂ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡು ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಗಳ್ಳಿರಲಿರುವಂತಹ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದೆವು. ಈ ಕೋಡುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲ್ ಅಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆವು ಆದರೆ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಹೋಯಿತು ಆದರೆ ಈಗ ತಾವು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಯಾನಿಫಾರಂ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಕೋಡನ್ನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡ ಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಬರಗಾಲದ ಒಂದು ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೆಲ್-ಸಿಂಕಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಎಂದು ಇತ್ತು. ಈ ಇಲಾಖೆ ಸಣ್ಣ ಮಧ್ಯಮ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ರೈತರು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಜಮಿನಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆದುಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರಂತೆ ಈಗಲೂ ಸಹ ಬಾವಿಗಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದುವೆಲ್-ಸಿಂಕಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಒಂದನ್ನು ತೆರೆದು ಅದರ ಮೂಲಕವೇ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ಅದರ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಂಭಂಧಪಟ್ಟವರಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರದಿಂದ ಮಾಡಿಸಿ ಸಂಭದಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಬಿಲ್ ಕಳುಹಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಟ್ಟು ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಎಂದು ತಾವೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಇಂತಹ ಸಂಧರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕನೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಮಾರು ೧೮ ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ೧೮೬೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೋದರೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ತಾವು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ೨೪ ರಿಂದ ೨೫ ಲಕ್ಷ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ.....

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೇ ಕೊನೆಯಲ್ಲ; ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮೇಲೆ ಹಣ ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಂದಿರಿ? ಅವರು ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬಂದರೂ ಸಹ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಂದು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಪ್ಲಾನ್-ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡಾನ್ಸ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಪ್ಲಾನ್-ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಂದಿಡಬಹುದು. ಅವರು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಇದೇರೀತಿ ಮಾಡುವುದು. ಈಗ ನೀವು ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪದೇಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಪಡೆದಿರುವ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು? ಈ ಹಣವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಬಾರದು? ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವೂ ಕೂಡ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮೆಮೊರಾಂಡಮ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬಂದಿದೆ, ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಇನ್ನೂ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ, ಬಂದಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಲ್ವ ಹಿಡಿತದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಡಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಇಷ್ಟು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕಿದೆ, ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿ. ನಾವು ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ತಾ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏನೇನೂ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾವು ಲಘುವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಂದಿದೆ, ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ತುಕರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಮೇಮೋರಾಂಡಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಡೀಸಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಆಫ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆಮೇಲೆ ಮೈನರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ Sinking of borewells with high speed drillings, deepening of existing wells, sinking of temporary wells, construction of minor irrigation tanks ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಪ್ರಾಂವ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಯಾವ್ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ವರ್ಕ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಡ್ಡೆಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್, ಇರಿಗೇಷನ್, ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮತ್ತು ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ವರ್ಕ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಸಿಟಿ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಹಣದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಆಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ: ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

MR. DEPUTY SPEAKER.—You must also understand the precious time of the House.

SRI M. MALLIKARJUNA KHARG.—I am not wasting your time.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಅಡಿನರ್ಲ್ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ತಾವು ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ಎಷ್ಟು? ೧೮೬೦ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೆ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಡಿ. ಶಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಈವರೆಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಕಂಡಿ ಯಾವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸುವಾಗ ವೇರಿಯಸ್ ಬಟಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ.—ನಾವು ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ನಾವು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಬಬ್ರು ಸದಸ್ಯರು.—ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಾತನಾಡಿ, ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿ. ಈಗ ಅಪ್ಪಸ್ವಾಮಿರಡ್ಡಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವುದು.

ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಸ್ವಾಮಿ ರಡ್ಡಿ. (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೯೭೭ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿವೆ ಬಾಹಿ ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ೭೦-೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೂ ಕೂಡ ನೀರು ಬಾರದೆ ಬಾವಿಗಳು ಒಣಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಂಹ ಒಬ್ಬರು ಸೂಪರಿನ್‌ಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನೀರನ್ನು ತರುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ನೀರು ೧೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಬರುತ್ತದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅಂದಾಜನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ನೀರನ್ನು ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹೊಳೆನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ ಅದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಕೆರೆಗಳ ಹೊಳೆನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆಲ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ೧೦-೧೫ ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಅನುಕೂಲ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಳೆನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತೀರಿ ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತೆ ಮಣ್ಣು ಬಂದು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿ. ಐ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಳೆ ಬಾರದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದರ ನಮ್ಮ ಮರಗಳು ಇಲ್ಲ ಮರಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ, ಮೊದಲು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕದ ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರಾದ ರೈತರಿಗೆ ಹಕ್ಕುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರ ಅಮೋಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡರು. ಯಾವ ರೈತ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಮರಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಜಮೀನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮರಗಳ ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬರಗಾಲ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಜೂನಿಯರ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡ ಜನ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಓ. ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡುಸಾರಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸಾರಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿನರಸಿಂಹಯ್ಯ (ತುಮಕೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಭೀಕರವಾದ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಈ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಏಳುನೂರು ಮಿಲಿಮೀಟರ್ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ೧೯೮೨ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ನೂರು ಮಿಲಿಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟು ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಲೆವೆಲಿಗಿಂತ ಒಂದು ಅಡಿ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಪೈಪ್‌ಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು ೨,೭೨೫ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೨,೭೫೯ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಈ ಬರದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬರಗಾಲ

ಖೇಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನದಿಗಳೂ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಇರುವ ಮೂರು ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಪಿನಾಕಿನೀ ಪಾವಗಡದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರ ಮಾತ್ರ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಜಯಮಂಗಳ, ಶಿಂಷಾ ನದಿಗಳು ಪೆರಿನಿಯಲ್ ಸೋರ್ಸಸ್ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನದಿಗಳಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನೇ ನಂಬಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೂಲಿಗಾರರು ಮತ್ತು ರೈತರು, ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವಂತೆ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇವರುಗಳು ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೯೨೨ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಮಳೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಬಿತ್ತನೆ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆ ಮಳೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಉಪಯೋಗಿಸಿದಂಥ ಗೋಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಫಲವಾಗಿವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಇಂತಹ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ೭೫,೫೦೦ ಜನ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೨೦ ಸಾವಿರ ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗ ತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇವರು ತಾವು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗದಿಂದ ದೂರ ದೂರ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ವಾಪಾಸ್ಸು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಅದ್ದರಿಂದ ಇವರುಗಳು ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ಕೂಲಿ ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ನೂರ್ಗ ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ನಿರ್ಗಾ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೋಸ್ಕರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ೪,೫೦೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಐದನೂರು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ೧೩-೧೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಪತ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಈ ಹಾಳಾಗಿರುವ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವುಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅವುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಿನಿಂದ ಬಂದರೆಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಪುನಃ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ಔಪಚಾರಿಕ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೀರು ಒದಗಿಸುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬರೇ ಬರಗಾಲ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾರ್‌ಫಾಟಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿಗೂ ಈಗ ರಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕೆಲವು ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕುವಾಗ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ರಿಂಗ್‌ಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಾದರಿಂದ ೧೫೦೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ನಗರಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೇ ಪ್ರಮುಖವಾದ ನಗರ. ಈ ನಗರಕ್ಕೆ

ಓಗಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಿಂದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಪೈಪುಗಳು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಕಾಲುಭಾಗದಷ್ಟು ನೀರು ಮಾತ್ರ ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಮಾರು ೧೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ ೧೦-೧೫ ನಿಮಿಷ ಕೂಡಾ ನೀರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಮಾನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅತ್ಯಂತ ಶೀಘ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ತುಮಕೂರು ಪಟ್ಟಣದ ಜನರು ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕಾವೇರಿ ಮೊದಲನೇ, ಎರಡನೇ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತುಮಕೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೩೦ ಸಾವಿರ ಇದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಅಂತ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮತ್ತೂ ಇತರ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ೩೦ ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗಿರುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕ್ರಾಮೀಕರಿಸಿ ಪ್ರದೇಶ ವೆಂದು ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸಿಕೊಡಿಸಿ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮೂತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರೈತರ ಅಸ್ತಿ ದನಕರುಗಳು ಮೇವು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಐದು ನೂರು, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ತಕಾವಿ ಸಾಲ ಸಾಲಭ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಗರವೆತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ದನ ಕರುಗಳಿಗೆ ನೀರಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೂಡಲೇ ರಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟು ತುರುವೇಕೆರೆ ಪಾಪ್ಪಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕನಿಷ್ಠ ಐವತ್ತು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಎರಡು-ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಹೇಮಾವತಿ ನಾಲೆ ನಿರ್ಮಾಣ ದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಜನರಿಗೂ ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ಏನೇನೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆರೆ, ರಸ್ತೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಮೇವು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ರಿವೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ವಿವರಣೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಲಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎರಡೆರಡು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ (ಕುಣಿಗಲ್).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಮಾಣ ಆದಾಗ ಈ ಬರದ ಶಾಪ ಏಕೆ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವೇದನೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಡೆ ಸಂತೋಷವೂ ಆಗಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪುರಾಣ ಪುಣ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಇಟ್ಟುಂಥವನಿಗೆ ದೇವರು ವರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆತನ ಭಕ್ತಿ ನಿಜವೋ ಸುಳ್ಳೋ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಜನತಾ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರು ತಾವು ಹಿಂದೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಏನೇನು ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು ಎಂಬುದರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಎಲ್ಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಅವರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ಚಿರಮುಚ್ಚಿ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕುಣಿಗಲ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮಂವತ್ಯದ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರೂ ಅವರು, ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅವರ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ನಡೆದುಹೋಯಿತು ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವ ಬದಲು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂತು ಚರ್ಚಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣದಾಗಿ ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲದ ಜನರು ಶೋಧರೇಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿರಲಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸರ್ಕಾರವೆಂದೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಉತ್ತಮ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಈ ಬೇಗೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಾವೂ ಕೂಡ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂತಹವರು ತಮಗೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಮೊದಲಸಾರಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಯಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲಿಯ ದೂರದವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಡೆ ಹೋದರೂ ಹಕ್ಕಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಮುಖಶೋಧಿಸಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಗಿದೆಯೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಇವತ್ತು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸೇವಕರನ್ನೂ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ರಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ವರದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದರೆ, ಆ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಾನು ಲೋನ್ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಅಂತ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಅದರ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಹಾಗೂ ನೌಕರರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅರಿವು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೊದಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ೧೦-೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಅಭ್ಯಾಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಈಗಲೂ ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈಗಲೂ ದಿಂಡಿನ ದಿಮಾಕಿನ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಈಗ ಏನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ

ಗಳಾಗಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿಚಾರಗೊತ್ತುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಖರ್ಗೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ೧೦ ಕೋಟಿ ಹಣ ವಿರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಎಂದು. ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣ ವಿರ್ಚೆದ ತಕ್ಷಣ ಜನತೆಗೆ ಸವಲತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆರೆಬಂದ ತೂಬಿನ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಂತಹ ನೀರು ಜಮೀನಿಗೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಕಾಲುವೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರು ಹೋಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀರು ವಿರ್ಚಾಗಿದೆ ಬೆಳೆ ಏಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುವಂತಹ ವಾದ ಸರಿಯಾದಂತಹ ವಾದವಲ್ಲ. ವಿಜ್ಞಾನಿಯಿಂದ ಹೊರಟಂತಹ ಹಣ ತಲುಪುವವರಿಗೆ ತಲುಪದೇ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ವಿರ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿರ್ಚಾದಂತಹ ಹಣಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದಂತಹ ಕೆಲಸಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ೧೦ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ೨೦ ಕೋಟಿ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ವಿಜ್ಞಾನಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ವಿರ್ಚಾದಂತಹ ಹಣದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣ ಸದುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವಿರ್ವಿಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂತ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳವರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದನಂತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂತ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಾದಾಗ ಕೊರೆಯುವಂತಹ ರಿಗ್‌ಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಿಗ್‌ಗಳು ಒಂದು ಅಮೃತೂರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಂತಹ ಅಮೃತವನ್ನು ಯಾಗಿದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ, ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಗಮನ ಸಮ್ಯಕ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಾವು ಅಥವಾ ಕೆಚ್ಚು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇನ್ನು ವೇಲಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ೩ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೇ ಪಟ್ಟಿ ೩೫ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಎಂದಾಯಿತು. ಸಂಕರ ಅದು ೫೦ಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ೧೦ ಊರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ೩ ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿಲ್ಲ. ಪಿ.ಎಚ್.ಇ. ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಪಿ.ಎಚ್.ಇ. ಇಲಾಖೆಯವರಲ್ಲಿ ಕೊರೆಯುವ ರಿಗ್‌ಗೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಜನತೆಯ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಜೊತೆ ಸರಸವಾಡುವುದನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಬಿಡಬೇಕು. ಬೇರೆ ಯಾವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸರಸವಾಡಿ, ಅಥವಾ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ೧೦ ಗಂಟೆಗೆ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬನ್ನಿ. ಆದರೆ ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಜಡೆಯರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇರಬಹುದೇ ?

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಅಗತ್ಯಕಂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹೇಳುವುದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಡೆಯರಾಜೇಂದ್ರವರಾ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 71 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, 71 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಥವಾ 71 ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಮಂಜಿ ತೋಡು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾಗಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು. ವಿಷಯ ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಅವರು ಲಂಚವೇರಬೇಕು, ಮನೆ ಹಾಳನೋ ಅಥವಾ ಮುಟ್ಟುಳನೋ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಿಬ್ಬಿ ಕೊಂಡು ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಬಡೆಯರಾಜ್.—ಅದನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಕೆ. ರಾಮಯ್ಯ.—ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಕಾಮಗಾರಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಬಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವ ನೀರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಇರು ವಂತಹ ನೀರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅನೇಕ ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲವರು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅವರ ತೋಟದ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇರುವ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೇ ಎನ್ನು ಇನ್ನಾವುದೇ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಕೂಡದೆಂಬ ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಇದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹೊಂಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೀರನ್ನು ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿಸಲೇಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ಕಟ್ಟಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ನನಗಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮಾತನಾಡಿದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಣಿವಾರು ಲೆಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಇದುವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ಬರಹೀಡತ ಪ್ರವೇಶವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಬರಹೀಡತ ಪ್ರವೇಶ ವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ. ಒಂದು ಹೇಳಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ನಾಳೆಯೇ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದೋ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಈ ಸದನ ಈ ದಿವಸ ಮುಗಿದರೆ ನಾಳೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ಆ ರೀತಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸೊಸೈಟಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಪಾತ್ರೆ... ಪಗಡನ್ನು ಈಗ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಹೀಡತ ಪ್ರವೇಶವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಅಪರೀಕತೆ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು—ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣ ವನ್ನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಜೈವರ್ಷ ಮಾಡಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪಟ್ಟಣವೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೇನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕುಣಿಗಲ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಪೈಪ್ ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ

ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೂಡಲೇ ಕುಣಿಗಲ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿಯವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಮಯ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬಹುಶಃ ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸಮಯವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಾನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡಲು ಎದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ partiality ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನದೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ partiality ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ದಯಮಾಡಿ ಕಡಿತದಿಂದ ತೆಗೆಸಿ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡಲು ತಮ್ಮಿಂದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿಯೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಂತು ಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೆ ಮಾತನಾಡಿ ನನ್ನ ಅಧ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತ, ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಯಾವುದೂ ಕಡಿತ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಪಾರು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಇಲ್ಲವಾ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ನಿಮಗೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

(ಗೊಂದಲ)

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು: ಗಂಗಾಧರಪ್ಪನವರೇ ಮಾತನಾಡಿ, ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ 'ಚಟ' ಇದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಜಿಲ್ಲಾಪಾರು ಶಾಸಕರನ್ನು ಈಗ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ, ತಮಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ೧೦ಗಂಟೆಯಿಂದಲೂ ಕಾದುಕೊಂಡು ಕೂತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಳಕಳಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಳಕಳಿ ನಮಗೂ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಕವಾಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈವೂತ್ರೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಕೊನೇ ದಿವಸ. ನಮ್ಮ ಬಿಲ್ ಪೇಟಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಮುಗಿದ ಹೊಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಧ್ಯ ಮಧ್ಯ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಟೈಂ ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರಪ್ಪನವರೇ ತಾವು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ೧೦ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ಲಕ್ಷ ಏಕರೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅದರಿಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದಿಂದ ಅಥವಾ ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ನೀರನ್ನು ತಡೆದು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೫೦ ಏಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಅನ್ನು ಆ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಶಂಕರಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಏನು ಹೇಳಿದಿರಿ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವ 'ಚಟ' ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಅರಿವು ನನಗೆ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ 'ಚಟ' ಅನ್ನುವ ಪದ ಏನು ಇದೆ ಅದು ತಮ್ಮ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಆ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಆ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—'ಚಟ' ಎಂದರೆ ಆಸೆ ಅನ್ನುವ ಅರ್ಥ. ೧೦-೧೫ ಜನರು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಒಗೆ ಎಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು 'ಚಟ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ವಿನಹ 'ಚಟ' ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಆ ಶಬ್ದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಬ್ದವೇ ಅಥವಾ ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಬ್ದವೇ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ನೋಡಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರಪ್ಪನವರೇ ತಾವು ಮಾತನಾಡಿ ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ತಯಾರಿಸಿ ಇರುವಂಥಾ ಒಂದು ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ ಅನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು ೫೦ ಲಕ್ಷ ಏಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನಾವು ಈ ತರದ ತೊಂದರೆಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರ್ಮಾನೆಂಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ನೀರಾವರಿ ತೊಂದರೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅಂತರ್ಜಲವೂ ಸಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಸೂರಾರು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನೀರು ಬರಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ಮಳೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ನೀರನ್ನು ತಡೆದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟ ಅಥವಾ ಕರಾವಳಿಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥಾ ನೀರನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ತಡೆದು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ೧೦ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ಏಕರೆಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಫೀ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಹೆಸರು ಪರಮಶಿವಯ್ಯ. ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್‌ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಾವು ಟಾಪ್ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜೀವನಾಧಾರವಾದಂಥಾದ್ದು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಟಾಪ್ ಪ್ರಯಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಜೂಜಾಟ ಮಾಡಲು ಕುದುರೆ ರೇಸ್‌ಗೆ ಹೋದರೆ ಗ್ಯಾಂಬ್ಲಿಂಗ್ ಹೋದರೆ ಯಾವರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಸೋಲನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ದೇಶ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು, ತಾವು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಈಗಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ನೆಂಟರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಬಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಒಂದು ಲೋಟ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದು ಮೇಳ ಗಂಟಲಿಗೆ ಅನ್ನ ಏನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಿ ಸಾಯಿರಿತ್ತಾನೋ ಅಂತ ಮೊದಲು ನೀರು ಕುಡಿಯಲಿ ಅಂತ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಗಂಟಲಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಏನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡರೆ ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಏನಾದರೂ ಅನ್ನ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡರೆ ಆ ನೀರು ಕುಡಿಯದೇ ಇದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ಗೊಟರ್ ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ತಾವು ಮೊದಲು ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಪುಣ್ಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಗಡಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತಾವು ಟಾವು ಕೇಳಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸಹ ಕೇಳಿ ತಕ್ಷಣವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು, ಯಾರೋ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬರೇ ಏರೋಪ್ಲೇನ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ಮತ್ತೂ ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದರು ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಇವರೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೆ. ಇವರು ಯಾವ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಏನೂ ಆಸೆಯೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಯೂ ಇದೆ. ಅಂಥಾವರ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಅನ್ನು ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ? ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಈ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ದಿವಸ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಂಥಾವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ. ಅಂಥಾ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ರಿಸೋರ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಅಂಥಾವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇದೆ ಅಂದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಂಡಕ್ಕೆ ೧೫೦ ರೂಪಾಯಿ ವಿರ್ಚ ಮಾಡಿ ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಲ್ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ಖಾದಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಜೋರು ಮಾಡಿ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೭೫೦ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರಲ್ಲಾ ಅಂಥಾವರಿಗೆ ಈ ಕಾಲ, ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಪೈಸೇನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸ ಖಾಲಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ವಿನಹ ತಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಹಳೆ ಅಂಗಿ ಹರಿದು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೇದುಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಹೋಲಿಸಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಅಂಗಿ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಊರಿಗೂ ಹೋಗಬಹುದು, ನೆಂಟರ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸುಭಕ್ತವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಂವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಗಡಿ).— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಕ್ಷಾಮ ನವಂಬರ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲೇ ಶುರುವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಣೆವಾರಿ ಲೆಕ್ಕದಂತ ಒಂದು ಮಾಹಿತಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಮುಖಾಂತರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಹಲೆವರೆವಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಮೋಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ಫೋಷಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಲೋನ್ ಏನು

ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದು ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಲೋನ್ ಅನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶವಾದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

೪-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಈ ಸಾಲಸಾಲಗಳನ್ನು ಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರಿಂದ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕ್ಷಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಸಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನವರು, ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಸಾಲ ವಸೂಲಿ, ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನಗಳ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿಗ್‌ಗಳು ಒಂದು ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೊರೆಯುವುದರೊಳಗೆ ರಿಬೇರಿಗೆ ಬಂದು ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾಗಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಗಡಿ ಬೊಸನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ವಿಮೋಚನೆಯಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೧೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಐದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಇನ್ನೂ ಐದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಿಗ್ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯಿತು. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಐದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಸಹ ಅವರು ನೀವೇ ರಿಗ್‌ನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ನಾವು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ರಿಗ್‌ನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ? ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅಡ್ಡ ತೆ ಕೊಟ್ಟು ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪೫೦ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳೂ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ನೂರು ನೂರೈವತ್ತು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಇಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ೧೨೦ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದು ಅದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿಯಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಣೆಲ್ ಪ್ರತಿ ನಿಧಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯದೆ, ರಿಗ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿಗೆ ಪರಧಾಟಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿ ಬೀರು ಇಲ್ಲ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವ ಜಾಗವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಬೀರುಗಳನ್ನು ಕನ್ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ೩ ೪ ರಿಗ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ರಿಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಿಂದ ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಾವವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಈ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏಕುಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ವಾದನ ಸೌಕರ್ಯ ಇಲ್ಲ, ಟಿ.ಎ., ಡಿ.ಎ., ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರ ಮಾಡಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ರಿಬೇರಿ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇರತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ರಿಬೇರಿ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸಲ್ವಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಫಂಡರ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಫಂಡರ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹುಲ್ಲನ್ನು ತರುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಿಲ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರು ತಾವು ಹುಲ್ಲನ್ನು ತಂದ ಬಗ್ಗೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅಭೀಷಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ರೈತರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪೇಮೆಂಟ್ ಕೊಡದೆ ಅಭೀಷಿಗೂ ಮನೆಗೂ ತಿರುಗಾಡಿಸುವಂಥ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಾಲ್ಲೂಕು ತಹಶೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ತಕ್ಷಣ ಹಣ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬರಗಾಲ ಖೇತಿ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಸಾರಲಿಕ್ಕೆ ಆಣೆವಾರು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಡಿಕ್ಕೀರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ಬರೂರಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಜನ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಾಧಾನ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಗಳನ್ನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಪಡಿತರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಜನರು ಪಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದನಗಳನ್ನು ರೈತರು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಸುಗ್ಗ ಸಹಳ್ಳಿ ಜಾತ್ರೆ ಎಂದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದವರು ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ದನಗಳ ಮೃತ್ಯು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ಆಯಿತು ಎಂದು, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ದನಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲ ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ದೊರೆಯದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ದನಗಳನ್ನು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ರೈತ ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ದನಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಮಳೆ ಬಂದರೂ ರೈತನು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವುದು ಮತ್ತೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ರೈತ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಖಾಯಂ ಆದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು, ಅಂದರೆ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವಾಗಲಿ, ಹೊರಿ ಕೆಲಸವನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಾವು ಮೊದಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೆಟ್ಟಿಕ್ಕಾದರೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕ್ಷಾಮದ ಭಯವು ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಾನು ಹೇಳಿರುವಂಥ ಕೆಲವು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದ್ಧಕ್ಕರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಜಿನುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಾಗನಗೌಡ (ಕುರುಗೋಡು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಖೇತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳೂ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವನ್ನು ನಾನು ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ ಎರಡೇ ಎರಡು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೂ

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ದೂತನಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮತ್ತು ಗದಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ನಗರಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಯವರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಕೊಡು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಂದು ಸಹಾಯ ನಗರಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಏಕೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಯಾವುದಾದರೂ ಬಂದು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಣೆ ಮಾಡಬಾರದು. ನಾನು ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕವನು ಇದು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಳ್ಳಾರಿ, ಅನಂತಪುರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ಕೊಡಿದ ಪಿಡ್ಲಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಯವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಸಾಲ್ಟಿಂಗ್ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕೋಟು ಬಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ನಂತರ ರಾಜ್ಯದ ಇತರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮಗೆ ಸಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಅಭಾವ ಎಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ತಲೆ ತಗಿ ಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಎಲ್.ಐ.ಸಿ. ಯೋಜನೆಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅವರು ಉಚಿತವಾಗಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ನೀರನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾದರೂ ಬೇವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಹುದು. ಬೋರ್‌ವೆಲ್, ವಿಪಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳು ಫೇಲ್ ಆಗಿವೆ. ಮತ್ತು ೩೦-೪೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊಸ ಬೋರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ರಿಪೇರಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸಿಟ್ರಾ ಸ್ಕಾಪ್ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೆಲಸವಾದರೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರ್ಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಶಂಕರಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್ (ಸಂಕೇಶ್ವರ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಈ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಬಹುಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವ ಬಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಂದು ನಿಯೋಜಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ತೀರತಮ್ಮ ಏಕೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದ ನಂತರ ಅವರು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೂ ಅಥವಾ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇಲ್ಲವೂ ಇದರಿಗೆ ವಿವಾದರೂ ಹೆಸರಿಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅಂಚಿಗೆ ಮಾತ್ರಾಗಿ ಗ್ಯಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೂ ಎಸ್.ತಕ್ಕಂಥ ಸಂದೇಹ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಫ್ ವರ್ಕ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಸಪ್ಲೈ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಇಲ್ಲ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನೂ ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಆಲಿ ಬೋಟರಿ ಬಂದು ನಿಯೋಜಿಸಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ನಾನು ಅಗಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮಿಸ್ಟೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಒದುವಾಗ ಇದು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕರೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ೨೦ ಲಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ವೈಸ್ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಹೆಚ್.ಇ.ರಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಶಂಕರಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್.— ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈಗ ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ೨೦ ಲಕ್ಷ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಂದಂಥ ಯಾವ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಇದೆ ಅದು ರಾಯಚೂರು ಅಗಲಿ, ಗೋಕಾಕ್ ಅಗಲಿ, ಹುಕ್ಕೇರಿಯ ಪೂರ್ವ ಭಾಗವಾಗಲೀ ಸಂಕೇಶ್ವರ ಅಗಲಿ ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಘೋಷಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸಂದೇಹ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸಂದೇಹ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಬೆಳಗಾಂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿರಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಸದನದ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ಹುಕ್ಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಂಳುಗಡೆಯಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪುನರ್ನಿವೇಶನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ ಪುನರ್ನಿವೇಶನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಹಾಕಿರಿ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೇಗೆಯಿರಿ ಅಂದರೆ ತೇಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಇ. ನವರೂ ಬೋರ್‌ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಅವರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾಖಾಂತರ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ೧೫-೨೦ ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಟೈಂ ಲಿಮಿಟು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೋ ಕಂಪೆನಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ೧೦೦ ಫುಟ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ; ರಿಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಫುಟ್ ಇರುತ್ತದೆ, ಆ ಊರಿನ ಜನರಿಗೆ ೨-೩ ದಿವಸ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ ಆಮೇಲೆ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ ಮುರಿಂದ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಹೋಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಯಾರಾದರೂ ಶಾಸಕರು ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ತನಿಕೆ ಏನಿದೆ, ಅದು ಇವತ್ತಿನದಿವಸದ ವರ್ತನಿಕೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿವರರಿಗೆ ಅನುಭವವಿದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಪಿ.ಹೆಚ್.ಇ. ಯಿಂದ ಬೋರ್ ರಿಪೇರಿ ಆಗುವುದು ಆ ರಿಪೇರಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಆಫೀಸಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಕೊಡಿದರೆ ಅವರು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಆಮೇಲೆ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಇ. ಯವರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ನೆಡಲಿ. ಆಮೇಲೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಫುಟಪುಷ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಳುಗಡೆಯಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಪತ್ತಿ ಮುಖ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರ್ಯ ೫-೬ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೈತರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೆಚ್ಚು ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ೭ನೇ ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ೭ನೇ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ೬೦೦ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಸುಮಾರು ೧೦ ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಮೇಲಿನಿಂದ ಬಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಸಂತೋಷ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಆದರೆ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಡಿಮೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದರ ಕಡೆ ತಾವು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಆಮೇಲೆ ಹುಕ್ಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳಸಬೇಕು ಎಂಬ ಕನಸನ್ನು ಹಿರಿಯರಾದ

ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಬಿ. ಪಾಟೀಲರು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ನಾವೂ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಉಳಿದಂಥ ಶಾಸಕರು ಹೋದಮೇಲೆ ಅದು ಬರಬಹುದು. ಈ ನೀರಾವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿವರರು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು ಏನೆಂದರೆ ಕ್ರಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕೂತು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿ ಅಂದಾಜು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಇಡೀ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ವಾದಂಥ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಬರಗಾಲ ಇರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸಂಕೇಶ್ವರ ಶುಂಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ದಿನಿತ್ಯ ೧೦-೧೬ ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತರಿಸಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂವಾದವಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಪೂರೈಕೆ ೫-೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅವರು ೧೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹುಕ್ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ ಅದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಆ ಶುಂಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒತ್ತಡ ತಂದು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಒತ್ತಡ ತಂದು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಜಲಾಶಯ ದಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಕೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಹುಕ್ಕೇರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಟ್ರಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕನ್ಯಾದೇವಿ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಇವತ್ತು ರಾಯ್‌ಬಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ, ಹುಕ್ಕೇರಿ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕೋ ಪೂರ್ವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯುಂಟಾಗಿದೆ, ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಬಹಳ ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಲ್ಲಿ ವಿಸಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ ತಮಗೂ ಕೂಡ ಗೊತ್ತು ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಒಂದು ಗಾವೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಉಪ್ಪಿನವನು ಅತ್ತ ಎಂದರೆ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯವನು ಅಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆಯವರೂ ಸಹ ಇವತ್ತೂ ತಮಗೂ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ಒಕ್ಕೂಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಂ. ಎಸ್. ಎ.ಗಳು ಸಹ ಒಕ್ಕೂಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ತರುವಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗ ಬರಬಹುದೆಂದು ಈ ಸದನದ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಸೂರಾರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಸಮ್ಯಕ್ ಘಟಪ್ರಭಾ ಮಂಳುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಸ್ ನೀರೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಅದೇ ಶ್ರೀಮಂತರು ನೀರನ್ನು ಟ್ರಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ದಿನನಿತ್ಯ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಕೇಶ್ವರ ಶುಂಗರ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಟ್ರಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಸಂಕೇಶ್ವರದ ೧೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇನೋ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹಳ್ಳಿಗಾದಿನಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸುವ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ ಕಡಿಯಲು ೧೫-೧೫ ರೂಪಾಯಿ ದಿನಗೂ

ಕೊಡುವಾಗ ನಿನಗೆ ೫ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಲಿಗೆ ಯಾರೆ ಬರುತ್ತಾರೆ? ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಾರರು ಪಕ್ಕದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂತಾದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಓಡಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ನಾವು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೇ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಬೋರ್ ವೆಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕೆ ಪಂಪ್‌ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ೨೦೦ ಫುಟ್ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿ ೧೫೦ ಫುಟ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ೧೫೦ ಫುಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ೧೦೦ ಫುಟ್ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರ್ ಹಾಕಿ ಹಾವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಒಂದು ನಯಾ ಪ್ರೈವೆಟ್ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಈ ಸದನದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಗೌಡ ಪಾಟೀಲರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು).—

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪಿ. ಹೆಗಡೆ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಾರಿಗೌಡ ಪಾಟೀಲ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತಾಪತ್ರಯ ಬಹಳವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಒಂದು ಗಾಡೆಯಿದೆ ನೀರಡಿಕೆಯಾದಾಗ ಬಾವಿ ತೋಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ೧೯೭೩-೭೪ರಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟು ನೀರಿಗೆ ತಾಪತ್ರಯ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ಹೋಗಿತ್ತು ಆದರೆ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವೂ ಹೋಗಿದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರೂ ಸಹ ನಾಜೂಕಾಗಿದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಖಾಯಂ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹುಕ್ಕೇರಿ, ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಮತ್ತು ರಾಯಭಾಗ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ ಬೆಳೆನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಮೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಿಡ್ಡಲ್ ಡ್ಯಾಂನಿಂದ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಸರ್ಕಾರ ವಚನ ಕೊಡುತ್ತಲೂ ಬಂದಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾಯರು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ಲಾನ್ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಎಲ್ಲಾ ತಯಾರಾಗಿ, ೩೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಕೆರೆ ಎಲ್ಲಾ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದೆ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು? ಟ್ಯಾಂಕರ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾದರೂ ಕೃಷಿ ನದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಹಿಡ್ಡಲ್ ಡ್ಯಾಂಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಮತ್ತು ಸದಲಗಕ್ಕೆ ಖಾಯಂ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

೪-ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಶಂಕರ್ ರಾವ್ (ಬೆಳಗಾಂ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಕ್ಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಹುಕ್ಕೇರಿ,

ಚಿಕ್ಕೋಡಿ, ಅಥವಾ ಈ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೭೪ ರಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹುಕ್ಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗದ ಒಂದು ಕೆರೆ ಮಾತ್ರ ಮಳೆಯಿಂದ ತುಂಬುತ್ತದೆ, ಪೂರ್ವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ೧೯೭೪ ರಿಂದ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡ್ಯಾಂ ಆಗಿ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೀರು ದೊರೆತಿದೆ, ಆದರೆ ವಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ಇದೆ. ದನ ಕರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಜನರ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ನಿಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟೆ.—ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಡ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಸಿ. ಗುರುಪಾದಯ್ಯ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಸನ್ಮಾನಾ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದುದು. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಕಳೆದ ೨-೩ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರಬಾರದ ಬರ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬರಗಾಲ ದೂರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೇಪಕ್ಷ ೨-೩ ವರ್ಷದ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಡ್ಯಾಂನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಏತಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಾವಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಾವಿ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಬಜೆಟ್ನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತಿತರ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್, ಕಬ್ಬಿಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂಲೆಮೂಲೆಯಲ್ಲೂ ಜನರು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಟ್ಟಿಮನಿ ಅಶೋಕ ಕೃಷ್ಣಾಜಿ (ಮಂಧೋಳ್).—ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಿಜಾಪುರ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ. ಮಂಧೋಳ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಬಂದು ಅನ್ನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಕುಳಿತು ಬಂದು ತಿಂಗಳಾಯಿತು. ಒಂದು ಕೊಡ ನೀರು ತರಬೇಕಾದರೆ ೪-೫ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಧೋಳ್ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಓಮರ್‌ಹಡ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕಟ್ಟಿಸಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಧೋಳ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇರಿಗೇಷನ್ ಏರಿಯ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀರು ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲ್ಗೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಮೊದಲೇ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ. ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡದೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲ್ಗೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಇದ್ದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರೈತರು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾಗಿದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ರೀಸರ್ವ ಮಾಡಿಸಿ ಯಾವ ಯಾವ ಏರಿಯದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾರಾಯಣರಾವ್ (ಬೀದರ್).—ಈಗಾಗಲೇ ಬೀದರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಿತ್ರರನೇಕರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಬೀದರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಶಾಸಕರ ಮೇಲೆ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ

ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೬ ಆನೆ ಭಾಗ ಕೂಡ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಟೆಂಪರರಿ ರಿಂಗ್ ಹಾಕಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ೪೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀರು ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನೀರು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಹಿಂದೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಬೀದರ್ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮತ್ತು ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಡೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಭಾಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೋರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಬೀದರ್ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು, ಈಗ ಒದಗಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಏನೇನು ಸಾಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಎನ್. ಆರ್. ಇ. ಪಿ. ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ (ಹುಕ್ಕೇರಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಆದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷ ವಾಗಿ ಅಬ್ಬಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬರಗಾಲ ಹಿಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೇವಲ ೪ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ೧೯೭೨ ರಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಂದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಬರಗಾಲ ಇತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಿ ಜನ ಈಗ ಪುನಃ ಬರಗಾಲದ ಭಯಂಕರ ವಾದ ಪಿಡುಗಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯವಾದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹಲಸೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಜನ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಹೇಳ ತೀರದಷ್ಟು ಇದೆ. ಮಾಜಿ ಸಚಿವರಾದ ಖಾರ್ಗಾಯವರೂ ಬರಗಾಲದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಗತಿ ಇದೆ, ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆ.

ಆದರೆ ಅವರೂ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಂದಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಬೆನ್ನನ್ನು ತಾವೇ ಚಪ್ಪರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹೊರತು ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖಾರ್ಗ — ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಿದೆ. ನೀವು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಹೇಳಿ. ನಾನು ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿಬಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಕಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ.—ನಾವು ಎದುರಿಸಲು ಯಾವಾಗಲೂ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ, ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಎದುರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರದಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಬ್ಬಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಕೆರೆಯಾಗಲೀ, ಅಣೆಕಟ್ಟಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಏತ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಭೀಮಾ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದು ೨ ನದಿಯ ದಡದ ಮೇಲೆ ೫೦-೬೦ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಭೀಮಾ ನದಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಭೀಮಾ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮಗೆ ಅಬ್ಬಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಮತ್ತು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ನಡುವೆ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೊಲ್ಲಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡರ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಬ್ಬಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಭೂಗುಣ, ವಾಯುಗುಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಸೊಲ್ಲಾಪುರದಂತೆಯೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸಾರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಡೀ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ಕ್ಷಾಮಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸಾರಿ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮೊದಲನೇ ಸಲ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಯುವಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೊದಲನೇ ಪುಟದಲ್ಲೇ “the districts of Kolar, Tumkur, Chitradurga & Bidar were fully affected.” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಬ್ಬಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಕ್ಷಮಾಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದೇನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ.—ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮಷ್ಟು ಅನುಭವವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಮೂರನೇ ಸಲ. ಜೊತೆಗೆ ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ * ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

(ಗೊಂದಲ)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಯಾರ ಮನೆಯನ್ನಾದರೂ ಒಡೆದಿದ್ದೇವಾ ? ಏನಿದು ? ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣ ಆಲಾಟ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು ಅ ಸಮಪಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಏನರ್ಥ ? ಆ ಮಾತನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. It should be withdrawn or it should be expunged.

MR. DEPUTY SPEAKER: It is expunged.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ.—ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ತಕ್ಕ ಸಿಟ್ಟು ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟ್ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ.—ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಒಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಿ. ದೇಸಾಯಿ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾನೂ ಹೇಳಿದ್ದು. ಈಗಲೂ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರಗಾಲ ಬಂತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬ. ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಹಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲವನ್ನು ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ತಾವು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇಷ್ಟು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಇಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಕಾಗದದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ರಸ್ತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಕೆರೆಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಲಾಟಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯ ಅಗಬಾರದು. ಈ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿತವ್ಯಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸಮಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ೧೯೭೨ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಟ್ರೈನ್ ಹಾಕಿದರು. ವಾಡಿಯಿಂದ ಫಾಸ್ಟ್ ಪ್ಯಾಸೆಂಜರ್ ಹೊರಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬರಗಾಲದ ಗಾಡಿ ಬರಗಾಲದ ಗಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಈಗಲೂ ಬರಗಾಲದ ಗಾಡಿ ಬಂತಾ, ಬರಗಾಲದ ಗಾಡಿ ಹೋಯಿತಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಕರಿಫ್ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ರಾಬಿ ಬೆಳೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ಕರಿಫ್ ಮತ್ತು ರಾಬಿ ಎರಡೂ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಬ್ಬಲಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಜನತೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಗಾಲವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ

*The word is expunged as ordered by the Chair.

ಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಸಹನೆಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೂ ಮಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಚಿಗರಿಗೌಡ.—ನನಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ, ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಪಾರ್ಗ.—ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಪಾರ್ಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

†ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಸಿಂಧನೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಪುನಃ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಹರಿಹರದ ಜನತೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಹರಿಹರಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರ್ವಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೊಡಲೇ ಇಂಥಾ ಪ್ರದೇಶ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶ ವೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವು ಸಮಾಜ ಘಾತುಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಾದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ರಸ್ತೆಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಶಾಶ್ವತವಾದಾಭಾಯಂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಮಣ್ಣನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಎರಚುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಿಗ್‌ವೆಲ್‌ ಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿರುತ್ತೀರಿ ಅವು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ರಿಗ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೋಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನೇ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಿಗ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೋಡತಕ್ಕದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಅದರ ಬದಲು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೂಯಾದರೂ ಕುಡಿಯುವ ಶುದ್ಧವಾದ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೈಗೆಂಡ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ ಆದುದರಿಂದ ಈ ರಿಗ್‌ವೆಲ್‌ ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುಸ್ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ರದ್ದು ಪಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಹಳವ್ಯಥೆಯಿಂದ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ವಿಜಯನಗರದ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಊರಿನ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾಡಿದರು ಆದರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಊರುಗಳಾದ ಮತ್ತು ಸದಾ ಕಾಲ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವಂಥಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಬಾರ್ಡರ್ ಮತ್ತು ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಸುಮಾರು ೧೦-೧೫ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಹಾಕಿದ ಕಲ್ಲು ಬಿಟ್ಟು ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಣಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಜನತೆಗೆ ಮೊಸಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು ಆಗ ಜನತೆಯ ಒಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಡ್ಡಗಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಸಭೆ ವಿಜ್ಞಾನ ರ ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಜಲ್ಯೂಷನ್

ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರದಮೇಲೆ ಒತ್ತುಡವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರೇ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರು ಇದನ್ನು ದುರಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೇ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಈ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಾಗ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಬರೀ ರಸ್ತೆಗೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ಎರಚುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಶಿವಶಂಕರಪ್ಪ, (ಚಳ್ಳಕೆರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಂಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕ್ಷಾಮದ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸೊಲ್ಲಾ ಪುರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೋಲಾರದವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಪೂರ್ವ ದಕ್ಷಿಣ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿ ಅವೆಲ್ಲಾ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಂಥ ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳೇನಿವೆ ಅವು ಸಹ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ೨-೩ ಪಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಈ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೯೭೦ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ರಾಜಸಾ ಸದ್ವಿರತಕ್ಕೆ ಸೆಟ್ಟರ್ ಹಾರ್ಟ್ ಕಲ ರಲ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ ಒಂದು ಟೀಂ ನವರು ಒಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೬-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ವೇದಾವತಿ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಗುಬ್ಬಿ ಸಹಾ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಕಾಲುವೆ ಮೂಲಕ ತಂದು ಅದನ್ನು ಪುಷ್ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಪುನವರು ಹೇಳಿದರು. ಭದ್ರಾ ಅಕ್ಕುಕಟ್ಟಿಗೆ ಏನು ದಾವಣಗೆರೆ ಪರಿವರದ ಪ್ರದೇಶ ಬರುತ್ತದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗದೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾರಣ ದಿಂದಲೂ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾ ನದಿಯ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರನ್ನು ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬಹುದೆಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಒಂದು ಸೂಕ್ತವಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಚಿಗರೀಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಸರಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ನಾಗಮಂಗಲ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೇ ಸೇರಿದಂತಹವುದಾಗಿದೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಇದ್ದು ನೋಡಿದ್ದಿವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒಂದು ವಾರದ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ೩ ಜನ ಶಾಸಕರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ತಡವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದವರು ೧೨-೩೦ ಗಂಟೆಗೆ ಹೋದವು. ಆಗ ಜನ ಎಲ್ಲ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ಊಟ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಹೇಳಿದರು. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಸುಮಾರು ೨ ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ಡ್ರಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಂಪೇಗೌಡ, ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಮತ್ತು ಬಂಡೀಸಿದ್ದೇಗೌಡರ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನೂ ನಾನು ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಅವುಗಳು ಆಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ತೋಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಲ್ಲ. ಲಿಷ್ಟ್ ಪ್ರಿಪೇರ್ ಮಾಡುವಾಗ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕದೆ ಕೇವಲ ೨೦-೨೫ ಮನೆಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತೋಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಿ.ಎಚ್.ಇ.ನವರು ಒಂದು ಲಿಷ್ಟ್ ಪ್ರಿಪೇರ್ ಮಾಡಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಂದು ಲಿಷ್ಟ್ ಪ್ರಿಪೇರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ದನಗಳು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ನೀರಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹುಲ್ಲು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಲಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಅವು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹುಲ್ಲು ಇಲ್ಲದ ದನಗಳು ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಈ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಅಾರಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸಜೀರ್ ಸಾಬರ್‌ವರಿಗೆ ನಾವು ವನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಜನರಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ೫೦ ಸಾವಿರ, ೬೦ ಸಾವಿರ ಲಂಚ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಬ್‌ಇನ್‌ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಪೋಸ್ಟಿಗೆ ೭೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ದೃಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಒಂದೆ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ, ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರಿ ಬಡವರಿಗೂ ಸಿಗುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಲಂಚಗುಳಿತನ ಹೋಗಬೇಕು. ಈಗ ಸುಮಾರು ೨,೦೦೦ ಜಾಡಮಾಲಿಗಳನ್ನು ಶೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೨೦ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಜನರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಜಾಡಮಾಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಲು ೨ ಸಾವಿರ, ೩ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ತೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಲಂಚಗುಳಿತನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಈ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹಿಂದಿನ ೩೫ ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದ ಅಡನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಡಿಯದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಗಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ತಾಲ್ಲೂಕುಕಾರರು ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಈಗ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬರಗಾಲವಿಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪಿಸಿ ಎಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಪತ್ಯ ತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತಾವು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಅಪಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಇಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಕೆ. ಹುಚ್ಚಪ್ಪ (ಕಡೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಅಂಬಳ, ಕಸಬಾ ಹೋಬಳಿ, ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತಂಡ ಕೂಡಾ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಮೋಸಲ್ಲನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯ ಗ್ರಾಂಟನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂಜಾಯಿತ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ನಜೀರ್ ಸಾಬರ್‌ವರರು ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಲು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯು ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದು ಕೇವಲ ೧೨ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೋಡಿಸಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಅರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಯಾವಾಗಲೂ ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಪಿಪಿಜಿಎ ಡಿವಿಜನ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಡೂರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪೌರಾಡಳಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗಿದೆ; ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಗೆ ನಿಂತಿದೆ; ಇವನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಶಕ್ತಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಂಜೂರಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಯಾರಿಗೆ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಬಡವರು, ಹಿಂದುಳಿದವರಿದ್ದಾರೆ ಇಂತಹವರ ಕಡೆ ಸ್ಟೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆಗಿನ ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಕಡೂರು ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು ಸ್ಟೇ ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೇ ವೆಕೇಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಪ್ಪರ್ ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಜರೂರಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ಬರಗಾಲ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಾಲ ವನ್ನು ಎಂ. ಟಿ. ಲೋನ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬೇಕು. ವಾಗ್ಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರ, ಬೀಜ, ದನಗಳಿಗೆ ಸುಲ್ಲು ಒದಗಿಸುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಇಷ್ಟು ವೇಳೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ (ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ).— ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಹಳ ಅತ್ಯಾಕರದೂ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಅಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಬರಗಾಲವಾಗಿದೆ. ಈ ತರಹ ಬರಗಾಲ ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಹಿಂದುಗಡೆ ಕುಳಿತವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ವೇಳೆಯ ಬರ.—

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬರಗಾಲದ ಪರಿಹಾರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು

ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದಂಥ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾಲ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ದೂಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇವೊತ್ತು ಅವರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ದೂಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಲಗಾಲ ಇದ್ದು, ಇವೊತ್ತು ನಾವು ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಕೆಟ್ಟ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರಗಾಲವನ್ನೆದುರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಏನು ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡಿವೆ ಆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮಾಣ ವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಮಯ್ಯ.—ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಇದುವರೆಗೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಬರಗಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಏನು ದೊರಕಬೇಕು, ಏನು ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಖರ್ಚುಗಳೆಲ್ಲವೂ ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರು. ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಕಂಡಿಯೆಂಬ ನೀರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಬರಗಾಲ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸುಮಾರು ೨೫—೩೦ ಬಾವಿ ಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭರದಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಹಿಂದೆ ಸೈಕ್ಲೋನಿಕ್ ರಿಗ್ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಮಯ್ಯ.—ಒಪನ್ ವೆಲ್ ತೆಗೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ; ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦—೩೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬೋರೆವೆಲ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಳೆದ ೩೫ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಾರಂಟುಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಜನರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ, ದನಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೇವಿನ ತೊಂದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸದ ತೊಂದರೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯನ್ನು ಅಸಡ್ಡೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಂತಹ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳ ಕಾಲಮಿತಿಯಿರುವ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಕಬಿನಿ ಯೋಜನೆ ೧೯೬೭ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದ್ದು ೧೯೭೬-೭೭ ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಈ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳು ಕಂಟುಟ್ಟಾ ಸಾಗುತ್ತವೆ. ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು ನಾಲೆ ಯೋಜನೆ ೪೦ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ ಅದು ಕೇವಲ ಹದಿನೆಂಟಾವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆ ಅದು ಮೂರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ರೂ.೯೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಹಣ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ೪೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿ

ಗಳೂ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೬ ಕಿಲೋವೋಟರ್ ಅಕ್ಷಿಡಕ್ಸ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ನಾಲೆ ಕೆಲಸ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾಲೆ ೧೩೦ ಕಿಲೋವೋಟರ್ ತೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಅಕ್ಷಿಡಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ನಾಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಾಲದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಗ ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದೃಢವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸಮಾಜವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ವಿಕ್ರೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾನೂನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತಂದು ವೀಕ್ಷೇಂದ್ರೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡೀಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಿರಂದ್ರೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಟ್ಟ ನೀತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂದ್ರೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೆಳೆದುನಿಂತಿದೆ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬರಗಾಲದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಕೂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಏತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರದ ಇವತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ದೃಢ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು ಎಂಬುದು. ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೂಡಿ ಗಣನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಮಾಹಿಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಸ್ವಾಮಿ, ೧೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಕಾದರೆ ಅನಂತರ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಪರೂಪ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮೆಮೋರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಇದೆ: ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಹದೇವ್ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣ್).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ತಾಲೂಕುಗಳೂ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ರೋಣ್, ಗದಗ್, ಶಿರಹಟ್ಟಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಾಲೂಕುಗಳು ಹೇಳಲಿರದ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ. ಮುಂಗಾರು ಮತ್ತು ಹಿಂಗಾರು ಖೀಕು ಹುಳುಗಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತ್ರಾಸ ಇದೆ. ಸಾಲವನ್ನು ಮಾಡಿದವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸಾಲದ ವಸೂಲಾತಿಯಂತೂ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಸಾಲ ಮಾಡಿದವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅನೇಕ ತಂತಿಗಳು ದೊರುಗಳು ಬಂದಿವೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಮುಗಿದಿದ್ದರೆ ಈ ಬರಗಾಲ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ, ಸಾಮಾಹಿಕ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಯಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಚಿಕ್ಕಮಟ್ಟ ರೈತರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರಗಳು ಕಿಟ್ಟುಹೋದಾಗ ಅವುಗಳ

ರಿವೇರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಸರಿ ಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಧಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಯಂತ್ರಗಳು ಕೆಟ್ಟು ನಿಂತಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿ ಸಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೂ ಕೂಡ ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದುಹಾಕತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಮಾನೀಮಿಯ ಶಕ್ತಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕೂಲಿಗಾರರು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕೂಲಿಯನ್ನೂ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡು ವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲವು ದಳ್ಳಾಳಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಈ ಬಡಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿಮಗೆ ಉದ್ದರಿಕೊಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಕ್ಕರ್ಧ ಹಣವನ್ನು ತಿನ್ನುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಲಪ್ರಭಾ ಬಲದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಣವು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಡಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಏನು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಬೆಂಕಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಬಡವರ ಕಷ್ಟ ವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬರಗಾಲದ ಬೆಂಕಿಯಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುವ ಕೆಲಸಮಾತ್ರ ಬೇಡವೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರೋಣ್ ತಾಲೂಕನ್ನು ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಸಾರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸು ತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಡಿ. ಜಿ. ಬಸವನಗೌಡ (ಹೊನ್ನಾಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಸಂಪದ್ವರಿತ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶರಾವತಿ, ಭದ್ರ, ತುಂಗ, ವರಾಹಿ, ಯೋಜನೆ ಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಕಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯೇ ಇವತ್ತು ಹೇಳತೀರದ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಿಂದೆ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಏನಿತ್ತು ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದಿನಿರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಬಹುದು. ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಏತನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿ ದಾರರು ಅನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನೂಲಕ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಯನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಷ್ಟರೇ ತುಂಗಾ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿದರೆ ಮುಂಡರ್ಗಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅನೇಕ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ೨.೫೬ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜರೂರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ಜನ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗು ತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶೇಖರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿವಿನ್ಯೂ ಸರ್ವೆಪೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕಾ ದರೆ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತೀರಿ. ರೈತರು ಬೆಳೆದಂಥ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಾಪ್ ಕಟಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅಣಿವಾರು ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಾಪ್ ಕಟಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್ ಪೆರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ತಪ್ಪು ಸಬೇಕು. ನಾನು ಬಂದ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಬರಗಾಲವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾನೂನು ತಿಳಿಪಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ. ಒಣ ಬೇಸಾಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಠಿ ಅಣೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಬಂದಿದೆ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಬರಗಾಲಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಮಲಪ್ರಭಾ ಇರಲಿ ಅದವಾ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ನೀರು ಬಂದಕೂಡಲೇ ಪೀಕು ಬಂತು ಎಂದು ತಿಳಿಸುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಎಲ್ಲಿ ಪೀಕು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಇದೆ ಎಂದು ಸಾರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ, ಅಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಿಂದ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಟ್ಟದಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹತ್ತಿ ಕೊನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾನೂನು ತಿಳಿಪಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಯಾವರೀತಿ ಅದನ್ನು ಆಳವಡಿಸಬೇಕು, ಬಡಜನರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೭-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ನಮ್ಮ ದಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಮಳೆಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಆ ಭಾಗ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಗಾಲ ನಿವಾರಣೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೇಪೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರು ಹೆದ್ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬರಬೇಕಾದರೆ ಮದ್ದೂರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮೈಸೂರು ಇಕ್ಕಲಗಳಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ನೋಡಿದಾಗ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಳಹೊಕ್ಕಿ ನೋಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ಚಿತ್ರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಪಾಂಡವಪುರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಬ್ ಡಿವಿಷನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದಂಥ ನಾಲ್ಕು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೀಟರಲ್ಲಿ ಭೀಕರವಾದಂಥ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದುದರಿಂದ ಜನರು ವಲಸೆಯಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಒಂದು ಊರನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವಲಸೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಈ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾದ ಜಿಲ್ಲೆಯೆಂದು ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್. ಎಂ. ದಿಶ್ಯಶ್ವರಯ್ಯ ಸಾಲೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತಕ್ಕಂಥ ಕೆ. ಆರ್. ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೆನಕಳಿ, ಮೆಲು ಕೋಟೆ ಈ ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗಾಗಿ ಜನರು ವಿಪರೀತವಾದ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಫಾಡರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ತಾವು ಮಾಡಿದಂಥ ಸ್ಪೆಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವು ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಭೀಕರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಬಹಳ ಅಶ್ವರ್ಯವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಹುಲ್ಲನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡ್ರಿಂಕಿಂಗ್ ವೆಲ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಡ್ರಿಂಕಿಂಗ್ ವೆಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಆಳಪಡಿಸುವ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆಯೂ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಹರಿಸಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೆ.ಆರ್. ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಗೋರೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಹೇಮಾವತಿ ಎಡದಂಡೆ ಸಾಲೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎಡದಂಡೆ ಸಾಲೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಪೂರೈಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ

ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ವರ್ಕ್ಸ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಧೂಳನ್ನು ಎರಚಿ ವೃಥಾ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಾಲೆಗಳನ್ನು ತೋಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಲ್ಲದೆ ಜನರ ಸಂಕಷ್ಟವು ಕೂಡ ನಿವಾರಣೆಯಾದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಯಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಡಘ್ (ಶಿಫಾವ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬರಗಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದಂಥ ಹಣದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೂಲಿಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಕೂಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಚೇರ್ಮನ್. — ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯವರಲ್ಲರೂ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ನಡಘ್. — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸದನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಸಾಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಠಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವೇಳೆಯನ್ನು ಮೊಟಕು ಗೊಳಿಸಬಾರದು. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೇವಲ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಫಂಡರ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸಾಲದು. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಡೀ-ಸಿಲ್ವಿಂಗ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಕರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಈ ಹಣ ಸಾಲದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಿಸಾಪುರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕಾಸಿನ ಮಜಿಗೆಯನ್ನು ಕುಡಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ೧೨ ತಿಂಗಳು ಹರಿಯತಕ್ಕಂಥ ಹಳ್ಳಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಒಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ದನಕರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುಂ ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನು ಸಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ದನ ಕರುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಜಿಯೋ ಫಿಜಿಸ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಜಿಯೋ ಫಿಜಿಸ್ಸ್‌ನ್ನು ಶೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಎಂಟು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ ಮೈಕ್ರಾನಿಕ್‌ಅನ್ನು ಡಿವಿಜನ್‌ನಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೇವಲ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಕೆಟ್ಟರೆ, ಡ್ರಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಮಿಷನ್ ಕೆಟ್ಟುಹೋದರೆ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಿಂದ ಮೈಕ್ರಾನಿಕ್ ಬರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವನು ಬರುವವರೆಗೂ ಸಾಗೆಯೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬ ಮೈಕ್ರಾನಿಕ್ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಶೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಲು ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಎಂಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ತೀರಿಸಿ ದಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಏತಕ್ಕೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಮಾನ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಮೇಟೆಯವರು ಉತ್ತರ ಬಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ದಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಿರಹಟ್ಟಿ, ಸವಣೂರ್, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು, ಹಾವೇರಿ

ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಈವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಬರಗಾಲದ ಬವಣೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಈವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸತತವಾದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಾಟ್‌ಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿ. ರೈನ್‌ಫಾಲ್ ಸ್ವಾಟ್‌ಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಒಂದು ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ತೆಗೆಯುವಂತಹ ಡ್ರಿಲಿಂಗ್ ಮಿಷಿನ್ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾಂನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ತಂದು ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರಿನ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಇಂತಹ ಮಿಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬರಗಾಲ ಇರುವಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಜ್ಞರು ಲೋಕೇಟ್ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬೋರ್-ವೆಲ್ ತೆಗೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಈ ಮಿಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೊಳೆಗಳು ಹರಿಯುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಂದಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಕೆಲಸ ಸ್ತಗಿತಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಂದಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಈ ಬಾಂದಾರಗಳಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಈ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಅದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೊದಲು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಕಲ್ಲುಬಾನಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾತಿತ್ತು. ಈ ಕಲ್ಲುಬಾನಿಗಳಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಏನು ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಾಲದು. ಆದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಪರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಒಂದು ಅಭಾರದ ಮೇಲೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು.—ಕೊರಟಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೇಳಬೇಕು ?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಣಹೆಗಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಣಹೆಗಡೆ (ಬೈಂದೂರು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೨೦ರಿಂದ ೧೫೦ ಇಂಚುಗಳವರೆಗೆ ಮಳೆಯಾದರೂ ಸಹ ಫಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾದಂಥ ವರಾಹ ಯೋಜನೆ ಕೆಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಕಾರಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯವರಾಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಮೊದಲಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯದಿದ್ದರೆ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಿನ ಹಳ್ಳಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಬಾಂದಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ

ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರೇ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ತ್ವರಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಪ್ರಯೋಜನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯದೆ ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ನಿಧಿಯೂ ಕೂಡ ದುರ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೂಡಲೇ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಟಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಒಂದು ವಿಕೋಪದಿಂದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಈ ಎರಡೂ ಸಹ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದು ವೈಸೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವವೇ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೈಬಿಟ್ಟರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಣೆವಾರಿ ಬೆಳೆಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಗುರುತು ಮಾಡಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗಲಣವಾರಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವಾಗ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಟ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಇವರುಗಳು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡದೆ ಎಲ್ಲಿಯೋ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ೮ ಅಣೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ, ೧೦ ಅಣೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ, ೧೨ ಅಣೆ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬರೆದಿಡುತ್ತಾರೆ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರವೇ ಅಣೆವಾರಿಯನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಲೇಜ್ ಆಕೌಂಟಿಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಬರಗಾಲ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಸಾಲವನ್ನು ರೀ-ಪೆಡ್‌ಮಾಲ್ ಮಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಫೈವರಿ ತಿಂಗಳು ಬಂದರೆ ತೋಡು ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ನೀರು ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಬಂದಂಥ ಮಳೆ ನೀರಲ್ಲಾ ಹರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತರ್ಜಲ ಸರ್ವೆ ವಿಭಾಗದವರಿಂದ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂತಹವರಿಗೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದರೆ ನೀರು ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗಿರುವ ಕೊಳವೆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ದನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೂ ಸಹ ನೀರು ಸಿಗದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಹೊಳೆನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಬಂದಾಗ ಪೈರುಗಳು ಮೇಲೆ ಬಂದರೆ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಹೊಳೆ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಈ ಹೊಳೆನ್ನು ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆಸಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಕಾಡನ್ನು

ಬೆಳಸಿದರೆ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮ್ಮಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ ಕೊರತೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದಂಥ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ (ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ).— ನಾನು ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ೧೦ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಗೌಡ.— ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಲಾಗು ತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಅಪರ್ಸೆಟೇಶನ್ ರೋಡ್ಸ್, ಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಸ್ ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಳೆ ಬರುವುದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿರಬಹುದು, ಮಳೆ ಬಿದ್ದ ತಕ್ಷಣ, ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆ ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವ ವರದಿಯನ್ನು ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಗೆಯೇ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹಣ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಭಾವ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಯಾರು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೋಭಾವನೆ ಇವತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಧೋರಣೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ, ಆಗ ನೇರವಾಗಿ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿ.ಸಿ.ಸಿ. ವಾಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ಕುಡಿ ಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪಿ. ಎಚ್. ಇ. ಇಂಜಿಯರ್ ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ರಿಗ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಹೌದು ಸಾರ್ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ರಿಗ್‌ಗಳು ಇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಗೆ ಎಂದಾಗ ನಾಳೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅಧಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮನೋಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಗತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗದೆಹೋದರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಫಲಕಾರಿ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕಾರಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಗಂಟೆ ನೀರು ನಿಂತುಹೋದರೆ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುಖಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಚಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.— ನನ್ನ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾವತಿ, ಸಿಂಧನೂರು, ಕುಷ್ಟಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಬರಗಾಲವಿದೆ. ಆ ವಿರಿಯಾವನ್ನು ಫೆಮಿನ್ ವಿರಿಯಾ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಬೋರ್‌ವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ

ದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಗದಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಆಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ ಬಂಡ್ರೆ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ೧೫೫ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ೭೪೫೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ೯೩೦೨ ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ರಿಗ್‌ಗಳು ೨೬ ಇದ್ದು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ರಿಗ್‌ಗಳು ೩೦ ಇವೆ. ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಇಷ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ರಿಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರಿಗ್‌ಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಹೇಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ಒಂದು ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ೨ ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯೊಳಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಒಂದು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ನೀವು ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿಲ್ಲ. ನಾವೀಗ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ೨೬ ರಿಗ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಆ ರಿಗ್‌ಗಳಿಂದ ನೀವು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು) —ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ಜಾಗೃತೆ ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಕ್ಷಮೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಪ್ಪುಗಳು ಇವೆ. ಗಡಿಬಡಿಯಿಂದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪರ್ಲಮೆಂಟ್ ಆಗಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಪಾದನೆಗಳು ಅಂದರೆ ಅರ್ಥ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿವೆ, ಅವ್ಯವಹಾರ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಮಾಡುವಾಗ ಪೈಪ್ ಒತ್ತು ಹೋಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ನಾನು ದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೇ ಆದರೂ ಈ ತರಹ ದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೂರನ್ನು ಬಹಳ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದರು ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಲು ಸಮರ್ಥ ಇದೆಯೆಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

೭-೩೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಪಂಗಾರಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ತಲೆದೋರಿದೆ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಂಡು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಭಾಗದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡುವ ಆಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಜನ

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪಾಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಡರ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಪಾಡರ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಜನರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸಹ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಡೀಪ್ ವೆಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಗುರುತರವಾದಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ನಿಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ,

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಬಿರುಸಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸುಮಾರು ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರಾತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ೧೯೪೪ರ ಮಾರ್ಚ್ ವೇಳೆಗೆ ಸಾವು ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಒದಗಿಸುವವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತರನ್ನು ವಂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ದೂರುಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿ^೧ ತಪ್ಪು ಇವೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೈ ಪವರ್ ಕಮಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಡ್ರಾಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸಗಳ ದಿನಗೂಲಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ತಾವು ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದು ಒಂದು ರಿಗ್ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ನೀರು ಕುಡಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಭೀಕರವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಜಲವಲ್ಲಾ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಜನರು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾದಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಟಿ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಹೆಗಡೆ.—ಮಳೆ ಬರದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರಣವೋ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಳೆ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನವರೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾರು ಕಾರಣರಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಖರ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರು. ಮೇ ಮತ್ತು ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಜುಲೈ ಹಾಗೂ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ೧೬ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ನಾನು ಯಾವಾಗ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಡೇಟ್ ಸಮೇತ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ತಾವು ನೋಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಫೆಬ್ರವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖಂಡರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಹದಿನಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹದಿನಾರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿರುವಹಾಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇರುವುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ಕ್ಷಾಮಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಕೂಡ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಕೂಡ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಪರ್ಸೆಂಟಿನಷ್ಟು ಕೂಡ ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜನರಲ್ನಿಗಿಷ್ಟೇ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮೇ ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ,

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಆ ಕಡೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. The reply is not satisfactory. This, I have to protest strongly. Let me know how many people are working in Gulbarga District, Kolar District, Bijapur District, Tumkur District. Let me know in scarcity affected areas how many labourers he has employed, how many rigs he has deployed.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ.—ಯಾವ್ಯಾವುದೋ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಿಖರವಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.—ಇವತ್ತು ಮುಂಜಾನೆಯಿಂದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಧಿವೇಶನದ ಕೊನೆಯ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು

ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಕಲ್ಲನ್ನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿಸಬಹುದು, ಇವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸ್ಕೇರ್‌ಸಿಟಿ, ರೈಸ್‌ಫಾಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವರದಿ ಬರಬೇಕು ಕ್ಷಾಮ ಸರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿವಸ ಪದಿಸವೂ ವರದಿ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿರ ವಾಗ ಕಳೆದ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಬೋರವೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ...

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಟಾರ್ಗೆಟ್‌ನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.— ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕೂತುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯವೀಯತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇದು ಆ ಕಡೆಯವರು ಅಥವಾ ಈ ಕಡೆಯವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಂದೂಬಾರದೇ ಇದ್ದಂತಹ ಬರ ಇವತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಆಗಿದೆ ಇದರ ವರದಿಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂಭ, ಒರ೨, ಲೀಕ್ ರ ಹೆಡ್‌ವೈಸ್ ಸ್ಪೋಟಿಂಗ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಬರುತ್ತವೆ ಇವುಗಳ ವಿವರಗಳೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.— ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಡೈಪ್ಲಮೆಟಿ ಕಮೀಷನರುಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಸದನದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ.— ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೋ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆರು ತಿಂಗಳಿಗಾಗಿ ಲೇಖಾನುದಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಐದು ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವಾಗ ಕೇಳುವುದುಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೇನು ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ.— ಈಗ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಮುಖ್ಯವೂ ಅಥವಾ ಬರಗಾಲ ಮುಖ್ಯವೂ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗನಾಥ.— ಮಾನ್ಯ ರಾಮದೇವ್ ಅವರಿಗೆ ಬರಗಾಲ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆ ಮಳೆಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿದೆ ಮಳೆ ? ರಬಿ ಕ್ರಾಪ್ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಮಳೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜೂನ್, ಜುಲೈಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಮಳೆಯೇ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬಂತು. ನೀರಾವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಘೋರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಏನು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ೨೫ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದ್ದವನೂ ಇವತ್ತು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಇನ್ನೂ ಬ್ಲನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಲೇಸು ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ನಿಖರವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆ. — ಇದು ಬಡವರ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಬರಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿಗೂ ಎನ್.ಆರ್.ಇ.ಪಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕೂಲಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಅಭಾವ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಹಿಂದಿನ ಸವಲತ್ತು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮೂವ್ ಮಾಡಿಸಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ. ಭ್ಯಾನ್ ಆರ್ಡರ್ ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು ? ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಇಸ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬೇಕಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ. — ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪೇಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಎನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಕುಮಾರ್. — ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರು ಬರೆದ ಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನೇ ಉತ್ತರಮಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಈಗ ಏಕೆ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲಿವೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹಿಂದೆ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರಾಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಖರ್ಗೆಯವರಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ANNOUNCEMENT BY THE CHAIR ELECTION TO COMMITTEES

MR. DEPUTY SPEAKER.— Before I adjourn the House, I have got an announcement to make.

In connection with the elections to several Committees of the House and to the Board of Regents of University of Agricultural Sciences and to the Senate of Mangalore, Mysore and Karnataka Universities, and State Library Authority the Ruling and Opposition parties have come to an understanding and have given an agreed list of number of candidates equal to the number of candidates to be elected. Hence there will be no election in this behalf. The following are the members of various Committees and Board of Regents. Senates and State Library Authority.

PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE.—

Sriyuths.—

- 1 Doddabore Gowda
- 2 Hanumantha Rao Desai
- 3 K.G. Maheshwarappa
- 4 R.S. Mane
- 5 Shivamurthy
- 6 M.S. Krishnan
- 7 V.S. Acharya
- 8 C. Byregowda
- 9 M. Veerappa Moily (Leader of Opposition)